

สังคม

การวิจัยทางสังคม

วิจัยจริงโดย

ธีรกร นนท์ กานต์วิภาคนา

สถิติ .. การวิจัยทางสังคมศาสตร์

1ก

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภายใต้โครงการวิจัย

กระบวนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนานักวิจัยมืออาชีพ

เผยแพร่ครั้งแรกในประเทศไทย ปี พ.ศ.2565

จัดทำโดย

ณัฐรฐนนท์ กานต์รวิกุลธนา

ออกแบบโดย

บรรพต พิจิตรกำเนิด (ยูทูบช่อง “ชุมชนคลิก”)

ISBN (e-book) : 978-616-590-845-0

ลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คำนำ

สถิติ เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งในการทำงานวิจัยเชิงปริมาณ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ นักวิจัยเชิงปริมาณจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับสถิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถิติวิเคราะห์ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา มีความหมาย และสามารถให้คำตอบสำหรับข้อสงสัยต่าง ๆ ของการทำงานวิจัยครั้งนั้น ๆ ได้อย่างน่าเชื่อถือ

หนังสือเล่มนี้ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสถิติวิเคราะห์ในระดับ “เบื้องต้น” โดยเรียบเรียงให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้โดยง่าย เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำงานวิจัยของตนเอง

โอกาสนี้ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต พิจิตรกำเนิด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติยา เนตรวงษ์ ที่ได้พัฒนาต่อยอดเพื่อให้ออกสารนี้เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวกในการเข้าถึงและการใช้งาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้ จะมีส่วนเสริมสร้างความรู้ทางสถิติวิเคราะห์ เพื่อประสิทธิภาพการทำงานวิจัยเชิงปริมาณแก่ผู้ที่สนใจต่อไป

ณัฐรฐนนท์ กานต์รวีกุลธนา

มีนาคม 2565

สารบัญ

๑

คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สถิติกับความเข้าใจเบื้องต้น	1
อะไรคือสถิติ	1
ความสำคัญของสถิติ	2
สถิติกับประเภทการวิจัยทางสังคมศาสตร์	4
ประเภทของสถิติ	5
สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)	6
สถิติเชิงอนุมาน หรืออ้างอิง (Inferential Statistics)	7
หลักเกณฑ์ในการเลือกสถิติ	9
สรุปการเลือกใช้สถิติให้เหมาะสมกับลักษณะการวิจัย	9
สถิติกับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	11
การวิจัยเชิงปริมาณ	11
หลักและแนวทางวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์	12
ความสัมพันธ์ของสถิติกับกระบวนการวิจัยทางสังคมศาสตร์	16
การวางแผน (Planning)	16
การออกแบบ (Design)	16
การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)	17
กระบวนการจัดการข้อมูล (Data Processing)	17

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)	18
การนำเสนอ (Presentation)	18
การแปลผล (Interpretation)	19
การเผยแพร่ตีพิมพ์ (Publication)	19
สถิติกับเครื่องมือการวิจัยและมาตราการวัด	20
มาตราการวัด (Measurement Scales)	20
มาตรานามบัญญัติ (Nominal Scales)	20
มาตราอันดับ (Ordinal Scale)	21
มาตราช่วง (Interval Scale)	21
มาตราอัตราส่วน (Ratio Scale)	22
เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Tools)	23
ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย (Research Tools and Quality Testing)	24
การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity)	24
การทดสอบความเชื่อถือ (Reliability)	25
สถิติกับการวิเคราะห์ผลวิจัยเชิงพรรณนา	27
สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)	27
การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)	28
การทดสอบค่าเฉลี่ย (Mean)	28
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	29
สถิติกับการวิเคราะห์ผลวิจัยเชิงเปรียบเทียบ	33
สถิติการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Research Statistics)	33
การทดสอบค่าที (t-test)	33

การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)	37
สถิติกับการวิเคราะห์ผลวิจัยเชิงสัมพันธ์	43
สถิติการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ (Relationship Research Statistics)	43
การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)	43
สถิติกับการวิเคราะห์ผลวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย	48
สถิติวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย (Prediction or Forecast Research Statistics)	48
การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)	49
Regression ด้วยวิธี Stepwise	54
สถิติกับการเขียนรายงานการวิจัยทางสังคมศาสตร์	62
การคัดลอกผลงาน/การลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism)	62
ลักษณะของ Plagiarism	62
การเขียนรายงานผลทางสถิติ	65
ตัวอย่างการเขียนรายงานสถิติการวิจัยเชิงสำรวจ	66
ตัวอย่างการเขียนรายงานสถิติการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ	68
รายงานทางสถิติ Independent-Sample t-test	68
รายงานทางสถิติ One-way ANOVA	69
ตัวอย่างการเขียนรายงานสถิติการวิจัยเชิงความสัมพันธ์	70
รายงานทางสถิติ Pearson's Correlation	70
ตัวอย่างการเขียนรายงานสถิติการวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย	71
รายงานทางสถิติ Multiple Regression	71

สถิติกับความเข้าใจเบื้องต้น

อะไรคือสถิติ

| 1

สถิติ หมายถึง ค่าที่ได้จากการเก็บรวบรวม หรือค่าที่คำนวณขึ้นมา จากตัวอย่าง เพื่อแสดงคุณลักษณะบางอย่างหรือคำตอบบางอย่างของข้อมูล ชุดนั้น ตัวอย่างเช่น ต้องการศึกษารายได้เฉลี่ยของคนในชุมชน สามารถ นำนารายได้ของทุกคนมา รวมกันแล้วหารด้วยจำนวนของคนที่น่าข้อมูลมาใช้ ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้จะเป็นค่าเฉลี่ยของรายได้ของคนในชุมชน โดยค่าเฉลี่ยที่ได้นี้จะเป็นค่าสถิติ ดังนั้น สถิติ ถือเป็นศาสตร์ที่เปรียบเสมือนเครื่องมือที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการวิจัยแทบทุกศาสตร์ ภายใต้หลักการและ ขั้นตอนการดำเนินงานทางด้านสถิติ จึงถูกนำมาประยุกต์ใช้ทั้งในชีวิตประจำวัน

สำหรับการวิจัยนั้น สถิติเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดสอบและ ทดลองโดยใช้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์หรือฐานทางวิทยาศาสตร์ เข้ามาเป็น ส่วนหนึ่งของขั้นตอนการค้นหาคำตอบหรือโจทย์การวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยสถิติถือได้เป็นเครื่องมือที่เข้ามามีส่วนต่าง ๆ ของการวิจัยเชิงปริมาณ ไม่ว่าจะเป็นการสุ่มตัวอย่างวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การ ทดสอบสมมติฐาน หรือแม้แต่การสรุปผลการวิจัย ในการนำเอาสถิติเข้ามา ใช้เพื่อการวิจัยนั้นสามารถใช้งานได้ 2 ลักษณะ หลัก ๆ คือ 1) สถิติที่เป็น เพียงตัวเลขมานำเสนอในรูปแบบของตารางหรือกราฟรูปแบบที่ต้องการ นำเสนอ และ 2) สถิติตามศาสตร์หรือสาขาวิชาของการวิจัยนำสถิติมา ทดสอบสมมติฐานหรือหาคำตอบผ่านสถิติเทคนิคต่าง ๆ กันที่มีรูปแบบของ

การหาคำตอบที่แตกต่างกัน สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอ้างอิงหรือเชิงอนุมาน

ความสำคัญของสถิติ

| 2

สถิติเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดของการดำเนินงานวิจัยซึ่งจะเห็นได้ว่า สถิติและงานวิจัย มีความเกี่ยวข้องกันจนอาจไม่สามารถแยกกันได้นำไปสู่ความสำคัญ ดังนี้

สถิติสามารถนำเสนองานวิจัยได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากการวิจัยมีกระบวนการที่มีแบบแผนขั้นตอนของการวิจัย หนึ่งในนั้นคือ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการวิจัย และนำมาวิเคราะห์สถิติเพื่อทดสอบผลทางวิจัยอย่างเป็นระเบียบ และนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง ตาราง ภาพหรือกราฟ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายถูกต้อง ตอบโจทย์ที่ต้องการหาคำตอบ ทดสอบสมมติฐาน และสามารถนำไปประกอบการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

สถิติสามารถวัดคุณภาพงานวิจัย เนื่องจากวิจัยเป็นการศึกษาเพื่อแก้ปัญหา หรือทดสอบสมมติฐาน บนพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้มาตรฐานระเบียบวิธีวิจัย หลังจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ ต้องนำมาผ่านกระบวนการทางสถิติเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ถูกต้องเที่ยงตรงของการวิจัยก่อให้เกิดความรับรู้ถึงคุณภาพที่จะนำไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ประยุกต์ใช้ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนหรือนำไปต่อยอดในเชิงวิชาการต่อไป

สถิติการวิจัยสามารถประกอบการตัดสินใจ งานวิจัยที่มีการนำเอาสถิติมาเป็นเครื่องมือช่วยหาคำตอบ ศึกษา หรือทดสอบการวิจัย รวมถึงการสรุปผลการวิจัยนั้นหากงานวิจัยสามารถเลือกใช้สถิติได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามวัตถุประสงค์การวิจัยแล้วนั้น ย่อมส่งผลถึงการรับรู้ถึงคุณภาพของงานวิจัย ที่อาจถูกยกให้เป็นงานวิจัยที่ดี มีคุณภาพ และผลการวิจัยนั้นจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพิจารณาเพื่อประกอบการตัดสินใจในเรื่องราวต่าง ๆ ของหน่วยงานหรือภาคส่วนที่จะนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งในเรื่องของการกำหนดนโยบาย และการวางแผนงานต่าง ๆ เช่น การออกมาตรการ หรือมาตรฐาน หรือนโยบาย หรือข้อกำหนด ของภาครัฐ หรือแม้แต่การออกผลิตภัณฑ์ การวางแผนการตลาด การกำหนดโปรโมชั่นของภาคเอกชน เป็นต้น

จากความสำคัญของสถิติทั้งหมด จะเห็นได้ว่าการประยุกต์ระหว่างงานวิจัยและสถิติถือเป็นการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาคำตอบหรือความจริงภายใต้วิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์ที่สอดคล้องประสานกับพฤติกรรมปรากฏการณ์ หรือปฏิบัติการ ตลอดจนความรู้สึก ความคิดของมนุษย์และสังคม ซึ่งเกิดขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทราบถึงความรู้และความจริงที่นำมาพัฒนาในด้านต่าง ๆ หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการ ซึ่งทั้งหมดสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียน การศึกษาได้เกือบทุกศาสตร์สาขาวิชาตามบริบท โดยเฉพาะอย่างการวิจัยทางสังคมศาสตร์

สถิติกับประเภทการวิจัยทางสังคมศาสตร์

วิธีวิจัยในเชิงปริมาณ จึงถือเป็นการศึกษาเพื่อแสวงหาคำความรู้ในเชิงประจักษ์ โดยอาศัยวิธีทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะมีกระบวนการและขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไปตามชื่อวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยในแต่ละบริบท และศาสตร์ สาขาของผู้วิจัย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อปัญหา การสร้างสมมติฐาน การใช้ทดสอบในเชิงอนุมานเพื่อนำไปสู่สัจพจน์ทางสถิติในเชิงประจักษ์ของสมมติฐานที่ตั้งไว้ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง และการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยและศึกษา จากนั้น นำผลที่ได้รับจากแบบสอบถามผ่านเข้าสู่กระบวนการทางสถิติเพื่อเป็นการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยตามตัวแปรเชิงสาเหตุ (ตัวแปรอิสระ หรือตัวแปรต้น) และตัวแปรผล (ตัวแปรตาม) ที่จะตอบโจทย์ของคำถามในการวิจัย และวัตถุประสงค์ในการวิจัย ตามมาตรวัดทางสถิติโดยใช้วิธีการวิเคราะห์และประมวลผลการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด โดยได้กำหนดความคลาดเคลื่อนไว้ทั้งหมด 3 ระดับ ประกอบด้วย

ยอมรับความคลาดเคลื่อนที่เกิด ร้อยละ 95 หรือเท่ากับที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ยอมรับความคลาดเคลื่อนที่เกิด ร้อยละ 99 หรือเท่ากับที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

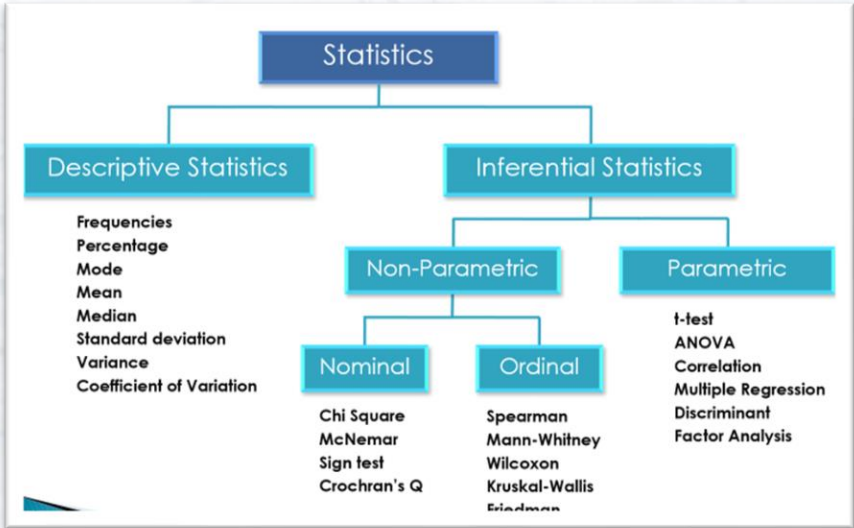
ยอมรับความคลาดเคลื่อนที่เกิด ร้อยละ 99.9 หรือเท่ากับที่ระดับนัยสำคัญ 0.001

5 ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นในทางสถิติ เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้นั้น มีผลที่ออกมายอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน ตามรูปแบบของสถิติที่นำมาใช้ในการทดสอบ ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบของตัวแปรกับกลุ่มข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างว่ามีการความแตกต่างหรือไม่ หรือการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร รวมถึงการศึกษาผลกระทบของของตัวแปรตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ โดยพิจารณาจากผลทางสถิติของระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant: Sig. หรือ P-value)

ประเภทของสถิติ

การวิจัยเชิงปริมาณนั้นสิ่งสำคัญประการคือ สถิติ ที่เป็นตัวที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยของนักวิจัยที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของการวิจัย โดยสามารถเลือกสถิติที่ใช้ในการทดสอบได้หลากหลายซึ่งแต่ละสถิติมีข้อจำกัดและข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งประเภทของสถิติแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

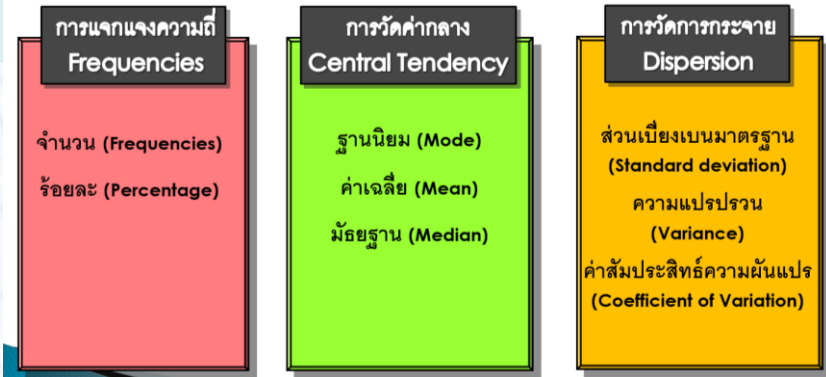
สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

เป็นสถิติที่ใช้ในการอธิบายหรือพรรณนาคุณลักษณะของสิ่งที่มีผู้วิจัยต้องการศึกษา เพื่อสรุปข้อมูล โดยผ่านกระบวนการทางสถิติที่ลดขนาดของกลุ่มประชากรโดยการสุ่มตัวอย่างมีเป็นตัวแทนที่ครอบคลุมมาศึกษาของกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด โดยไม่สามารถไปอ้างอิงยังกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างอื่นได้ โดยข้อมูลที่สรุปได้จะอยู่ในรูปแบบของการพรรณนาลักษณะหรือการแจกแจงข้อมูลตามที่มีผู้วิจัยได้สำรวจและเก็บข้อมูลมา ส่วนใหญ่จะนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของการวิจัยซึ่งส่วนใหญ่จะนำเสนอในรูปแบบของ ค่าพิสัย ร้อยละ สัดส่วน ความถี่ ค่ามัธยฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เป็นต้น ดังนั้น สถิติ

เชิงพรรณนา เป็นเพียงวิธีการหาข้อสรุปจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น
ไม่ได้ศึกษาเพื่อทดสอบหรือวัดสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้แต่อย่างใด

7

สถิติเชิงอนุมาน หรืออ้างอิง (Inferential Statistics)

เป็นสถิติที่ใช้อธิบายคุณลักษณะของสิ่งที่ศึกษากลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
หรือหลายกลุ่ม เพื่อวินิจฉัยค่าสถิติด้วยเหตุและผลเชิงตรรกะ โดยสามารถ
อ้างอิง หรือเปรียบเทียบเพื่ออนุมานไปยังกลุ่มอื่น เพื่อทดสอบได้ โดยกลุ่มที่
ศึกษานั้นจะต้องเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร (Population) ได้เป็นอย่างดี
ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง ที่เรียกว่า กลุ่มตัวอย่างการวิจัย นำมาทำการ
ทดสอบเพื่อวัดความเป็นจริงที่เกิดขึ้นระหว่างสมมติฐานการวิจัยและสภาพ
ความเป็นจริงของกลุ่มตัวอย่าง โดยสมมติฐานอาจจะเป็นจริงหรือไม่ก็ได้
โดยหลักการทดสอบสมมติฐานจะเป็นการรวบรวมข้อเท็จจริงจากตัวอย่าง
และนำมาพิสูจน์ด้วยทฤษฎีทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน หรืออ้างอิง
ตัวอย่างเช่น การทดสอบค่าซี (Z-test) การทดสอบค่าที (t-test) การ
วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) การวิเคราะห์

ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) หรือ การวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis) เป็นต้น โดยสถิติเชิงอนุมานหรืออ้างอิงสามารถจำแนกประเภทของสถิติตามวัตถุประสงค์การวิจัยเป็น 3 ประเภทตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

สถิติการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Research Statistics) เป็นแบบสอบถามตัวแปรใช้สถิติเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประชากรศาสตร์ (Demography Data) ที่เป็นตัวแปรอิสระ หรือข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Discrete Data) ที่เป็นตัวแปรตาม เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างที่เกิดขึ้น

สถิติการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ (Relationship Research Statistics) เป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นเพื่อหาความสัมพันธ์ของเหตุ และผล ที่เป็นตัวสนับสนุนให้เกิดสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ปัจจัยความชอบ (ตัวแปรอิสระ) ที่มีต่อ ปัจจัยการตัดสินใจซื้อ (ตัวแปรตาม) เมื่อความชอบมีมากย่อมทำให้การตัดสินใจซื้อสูงขึ้นตามไปด้วย แต่ในทางกลับกันถ้าความชอบต่ำย่อมทำให้การตัดสินใจซื้อต่ำขึ้นตามไปด้วย

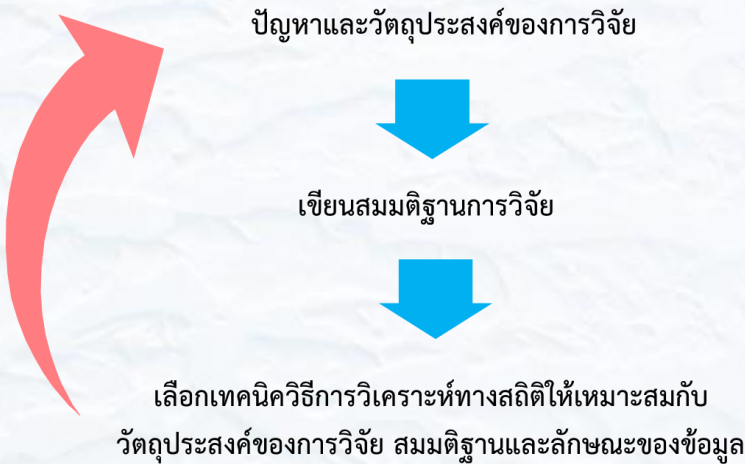
สถิติวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย (Prediction or Forecast Research Statistics) เป็นกลุ่มสถิติที่ศึกษาผลกระทบและส่งผลต่อกันระหว่างตัวแปรที่เป็นเหตุ และผล ต่อกันตามที่ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ตัวอย่างเช่น การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อ 7C's Marketing (ตัวแปรอิสระ) และ Loyalty (ตัวแปรตาม) เพื่อพยากรณ์หรือทำนายความเป็นจริงของกลุ่มตัวอย่างที่เกิดขึ้น

หลักเกณฑ์ในการเลือกสถิติ

19

การเลือกใช้สถิติต้องให้สอดคล้องกับคำถามหรือปัญหา และ
วัตถุประสงค์งานวิจัยที่เป็นตามลักษณะของข้อมูลหรือตัวแปรที่เป็นไปตาม
มาตราการวัด (Measurement Scales) ของเครื่องมือโดยวัตถุประสงค์แต่
ละประเภทและลักษณะของข้อมูลหรือตัวแปรที่ต่างกันก็ใช้สถิติที่ต่างกัน

Source: การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (ดร.เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541)

สรุปการเลือกใช้สถิติให้เหมาะสมกับลักษณะการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย	มาตราการวัด		สถิติ	การวิเคราะห์ SPSS
	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม		
วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)	Nominal / Ordinal	-	Frequencies, Percentage	Frequencies
	Interval / Ratio	-	Mean, S.D.	Descriptive
การวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Research)	Nominal (ข้อมูลไม่เกิน 2 กลุ่ม)	Interval / Ratio	t - test	Independence Samples t - test
	Nominal (ข้อมูลมากกว่า 2 กลุ่ม)	Interval / Ratio	ANOVA F-test	One-Way ANOVA
การวิจัยเชิงความสัมพันธ์ หรือสหสัมพันธ์ (Relationship Research)	Ordinal	Ordinal	Spearman's Correlation	Correlation
	Interval / Ratio	Interval / Ratio	Pearson's Correlation	Correlation
การวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย (Prediction or Forecast Research)	Interval / Ratio (ตัวแปร > 1 ตัว)	Interval / Ratio (ตัวแปร 1 ตัว)	Multiple Regression	Regression

สถิติกับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การวิจัยเชิงปริมาณ

11

การวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์ สถิติเข้ามามีส่วนร่วมเกือบทุกขั้นตอนของการวิจัย ตามขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัยโดยเริ่มต้นจาก 1) ที่มาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องการศึกษา หรือโจทย์ของที่ทำงาน หรือเริ่มต้นจากวิชาที่ขอบระหว่างเรียน มาเป็นจุดเริ่มต้นในการค้นหาคำตอบ 2) นำปัญหาหรือโจทย์ที่ได้ไปศึกษาและหาแนวทางการวิจัยผ่านการทบทวนวรรณกรรม ตามแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ได้มาซึ่งคำถามการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัย จากนั้นพัฒนาเครื่องมือการวิจัยมักอยู่ในรูปแบบของแบบสอบถามการวิจัย เพื่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือต้องผ่านการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) และกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนที่ดีและเหมาะสมกับงานวิจัยที่สำคัญต้องสามารถตอบแบบสอบถามได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย นำเครื่องมือที่ได้ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างผ่านรูปแบบต่าง ๆ เช่น แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง หรือแบบสอบถามออนไลน์ เป็นต้น หลังจากได้ข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติโดยการเลือกใช้สถิติต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย และความเหมาะสมของการค้นหาคำตอบหรือสมมติฐานการวิจัย และสุดท้ายคือขั้นตอนการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ส่วนใหญ่มักนิยมใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory triangulation) เป็นการเปรียบเทียบข้อค้นพบ จากสามส่วนประกอบด้วย

ผลการวิจัยทางสถิติ สอบทานกับ การทบทวนวรรณกรรม และผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นำทั้ง 3 ส่วนมาสอบทานกันว่าในบริบทที่ศึกษาแต่ละส่วนมีลักษณะหรือแนวทางอย่างไรสอดคล้องหรือขัดแย้งกันและจากผลที่ได้สามารถสรุปได้อย่างไร ตามลำดับ

หลักและแนวทางวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์

หลักการการวิจัยในรูปแบบนี้เป็นการศึกษาที่เน้นสถิติเป็นหลักในการศึกษาและในทุกกระบวนการนั้นต้องมีข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และสามารถอ้างอิงได้ ตามหลักของแต่ละศาสตร์และสาขาวิชาที่ทำการวิจัย ซึ่งในทุกขั้นตอนจะมาสืบสนับสนุนส่งผลให้งานวิจัยในเชิงปริมาณมีความน่าเชื่อถือและนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงบริหารจัดการองค์กรได้ โดยมีหลักและแนวทางวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องการศึกษา เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกของการวิจัย เพื่อเป็นการสรุปประเด็นว่าการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำเพื่ออะไร และกำหนดปัญหาของการวิจัย ขอบเขต กลุ่มตัวอย่าง และวัตถุประสงค์การวิจัย เช่น ทำเพื่อนำผลไปแก้ปัญหาขององค์กร หรือศึกษาเพื่อตอบโจทย์ในเชิงวิชาการขององค์กร แล้วจึงกำหนดหัวข้อที่ต้องการศึกษาและวิจัยต่อไป

2. การทบทวนวรรณกรรม ตามแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยศึกษาแล้วค้นคว้าเพื่อทบทวนหนังสือ เอกสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่ผ่านมา รวมถึงแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา

เพื่อสำรวจและศึกษาให้เกิดความชัดเจนว่าเรื่องที่ต้องการศึกษายังเป็นช่องว่างในเชิงวิชาการยังไม่มีการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ และเป็นการต่อยอดในเชิงวิชาการ

3. พัฒนารอบแนวคิดในการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยทำการพัฒนารอบแนวคิดในการวิจัย (Research Model) ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะได้ปัจจัยและองค์ประกอบมากมาย ดังนั้นผู้วิจัยต้องเลือกปัจจัยหรือตัวแปรที่สามารถนำมาแก้ปัญหาและตอบโจทย์ปัญหาของการวิจัย ที่ตรงตามวัตถุประสงค์และครอบคลุมการวิจัย ตามบริบทที่ศึกษา และนำกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้ไปสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยัน

4. พัฒนาเครื่องมือการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยพัฒนาข้อคำถามเพื่อนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยสามารถดำเนินการได้ 2 แบบ คือ

1) การพัฒนาข้อคำถามแบบปฐมภูมิ เป็นการพัฒนาข้อคำถามขึ้นมาใหม่โดยได้จากการให้นิยามของตัวแปรหรือปัจจัยที่ศึกษา จากนั้นนำมาให้ความหมายในบริบทงานของผู้วิจัย และพัฒนาออกมาเป็นข้อคำถามตามบริบทของงานที่ศึกษา

2) การพัฒนาข้อคำถามแบบทุติยภูมิ เป็นการพัฒนาข้อคำถามที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเอาข้อคำถามที่ได้จากงานวิจัยที่ผ่านมาปรับให้เข้ากับรูปแบบของหัวข้อวิจัยที่ศึกษา

5. ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยดำเนินการนำเอาข้อคำถามที่พัฒนาได้ไปทำการตรวจสอบตามหลักของการวิจัยเพื่อพิจารณาถึงความถูกต้องของเนื้อหา และความค่าความน่าเชื่อถือของข้อคำถาม ประกอบด้วย

1) การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อทดสอบความเข้าใจของข้อคำถามและภาษาของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

2) การทดสอบความเชื่อถือ (Reliability) เพื่อตรวจสอบความแม่นยำและความเหมาะสมของแบบสอบถามว่าสามารถสื่อสารให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าใจในตรงกัน และการตรวจสอบครั้งนี้ผู้วิจัย

6. ปรับแก้ไขแบบสอบถาม เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องหลังจากที่พิจารณาถึงความถูกต้องของเนื้อหาและความค่าความน่าเชื่อถือเสร็จเรียบร้อยแล้วนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดสอบในกระบวนการ ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ อีกครั้ง

7. การสุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยต้องทำการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มประชากรผ่านเครื่องมือ หรือแบบสอบถามการวิจัยด้วยการแจกแบบสอบถาม ส่งไปรษณีย์ หรือแบบสอบถามออนไลน์ เป็นต้น

8. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำข้อมูลที่
ได้มาวิเคราะห์ผลทางสถิติที่เหมาะสมกับงานวิจัย ตามรูปแบบของประเภท
ของสถิติในการวิจัย

| 15

9. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัย
ผู้วิจัยจะต้องเขียนรายงานผลสถิติเพื่อนำผลที่ได้ไปอภิปรายผล และสรุป
ผลการวิจัย จากสิ่งที่ค้นพบจากการวิจัย โดยเปรียบเทียบผลการวิจัยกับ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมรวมถึงการขอความเห็นหรือ
สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปและนำผลที่ได้จากการวิจัย
ไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงบริหารต่อไป

ภาพที่ 1 หลักและแนวทางวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์

ความสัมพันธ์ของสถิติกับกระบวนการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การวิจัยมักเริ่มต้นจากการวางแผนงานวิจัยและตามด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสิ้นการวิจัยเพื่อให้การวิจัยเป็นไปในทิศทางที่ผู้วิจัยกำหนด โดยในทุกขั้นตอนจะมีสถิติเข้ามาเกี่ยวข้องทั้ง ดังนี้

| 16

การวางแผน (Planning)

ก่อนเริ่มการทำวิจัยไม่ว่าจะขั้นตอนใดก็ตาม ผู้วิจัยวางแผนและกำหนดทิศทางของการวิจัย เพื่อการวิจัยและผลการศึกษาที่มีคุณภาพสามารถตอบคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัยได้อย่างสมบูรณ์ และเพื่อก่อให้เกิดงานวิจัยที่น่าเชื่อถือ ส่งผลต่อการรับรู้ถึงคุณภาพหรือประโยชน์ และการนำไปใช้งานหรือพัฒนาองค์กร หรือแม้แต่การต่อยอดในเชิงวิชาการ ซึ่งในขั้นตอนนี้ สถิติจะถูกดึงเข้ามาเพื่อช่วยเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ๆ ที่เป็นส่วนสนับสนุนการวิจัยตามที่ต้องการ รวมถึงการวางแผนและกำหนดประเภทของสถิติที่เหมาะสมในการวิจัย ดังนั้น สถิติจึงมีบทบาทและส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นการวิจัยจนกระทั่งสิ้นสุดการวิจัย

การออกแบบ (Design)

เป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งในการวิจัย เพราะการออกแบบการวิจัยที่ดี ต้องสอดคล้องกับทุกส่วนของการวิจัย ทั้งวัตถุประสงค์ คำถามการวิจัย เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย การทดสอบเครื่องมือ การวิเคราะห์ผลสถิติ การเขียนรายงานผล และการอภิปรายผล ทั้งหมดต้องสอดคล้อง

ประสานกันภายใต้ข้อกำหนดของวิธีวิจัย ดังนั้นการออกแบบงานวิจัยนั้น จึงมีสถิติเป็นเครื่องมือที่เป็นตัวสนับสนุนและช่วยเพื่อให้การออกแบบงานวิจัยให้สอดคล้องกับงานวิจัย

| 17

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

ในขั้นตอนนี้สถิติมีส่วนร่วมในเรื่องการกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาซึ่งข้อมูลที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และจำนวนข้อมูลถูกต้องครบถ้วน และเป็นตัวแทนที่สามารถตอบคำถามและวัตถุประสงค์งานวิจัยนั้นได้

กระบวนการจัดการข้อมูล (Data Processing)

คือการจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมให้อยู่ในรูปแบบที่สะดวก เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน และนำไปใช้ต่อได้อย่างรวดเร็ว โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการ ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือการวิจัย จากนั้นบันทึกข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เช่น PSPP, Excel, หรือ SPSS โดยเก็บข้อมูลตามรูปแบบและหมวดหมู่ของตัวแปร โดยการตรวจสอบความสอดคล้อง และความถูกต้องของข้อมูลสามารถนำเข้าสู่ขั้นตอนการทดสอบทางสถิติ ดังนั้นหากข้อมูลไม่มีความเหมาะสม หรือขาดคุณภาพในการการเลือกใช้สถิติที่ต้องการใช้วิจัย ก็ส่งผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูล และความถูกต้องและมาตรฐานของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

ขั้นตอนนี้สำคัญ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งเพราะถือเป็นเครื่องมือหลัก เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น จะต้องพิจารณาเลือกสถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม เพื่อสามารถตอบวัตถุประสงค์และคำถามงานวิจัยได้อย่างเหมาะสม หากข้อมูลที่ได้มีความถูกต้อง และมีคุณภาพ หากแต่การเลือกใช้สถิติที่ไม่มีความเหมาะสมมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลย่อมส่งผลให้งานวิจัยให้ขาดความน่าเชื่อถือของงานวิจัยและผู้วิจัยด้วย โดยการเลือกสถิติที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลต้องคำนึงถึง วัตถุประสงค์การวิจัย ตัวแปรที่ต้องการศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัย (ตัวแปรตามหรือตัวแปรผล) กลุ่มประชากรและตัวอย่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนั้นก่อนวิเคราะห์ข้อมูลควรพิจารณาความเหมาะสมตามองค์ประกอบการวิจัย อีกทั้งเลือกสถิติให้เหมาะสมกับงานวิจัยที่ศึกษา เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพและน่าเชื่อถือของงานวิจัย

| 18

การนำเสนอ (Presentation)

การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล อาจจะอยู่ในรูปของการบรรยาย ตาราง กราฟ มีการจัดหมวดหมู่ของตัวเลขข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย นั่นคือการนำเสนอที่ดีเข้ามาใช้ในขั้นตอนนี้ แต่ถ้าการวิเคราะห์ข้อมูลถูกต้องแต่มีการนำเสนอที่ไม่ถูกต้องอาจจะทำให้ผู้อ่านขาดข้อมูลที่ถูกต้องบางอย่างไปได้

การแปลผล (Interpretation)

| 19

แต่เมื่อถึงขั้นตอนนี้ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการทำวิจัย หากแต่เกิดความผิดพลาดในการแปลผลการวิจัยผิวนั้น จะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้นสถิติจึงเข้ามาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยเหลือในเรื่องของการแปลผลการวิจัยเพื่อให้งานวิจัยนั้นมีคุณค่า น่าเชื่อถือ สร้างความมั่นใจต่อการนำไปใช้งานหรือพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเผยแพร่ตีพิมพ์ (Publication)

การตีพิมพ์เผยแพร่ สิ่งที่ได้ค้นพบใหม่ไปประยุกต์ใช้ หรือเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น ดังนั้นในการเผยแพร่ตีพิมพ์เอกสาร สถิติจึงเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยนักสถิติจะเข้ามาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำเสนอสถิติในการตีพิมพ์เผยแพร่ และการแนะนำการนำเสนอข้อมูลสถิติที่เหมาะสม เป็นต้น

สถิติกับเครื่องมือการวิจัยและมาตราการวัด

มาตราการวัด (Measurement Scales)

การเลือกใช้ วิธีการหรือเทคนิคทางสถิติใดในการวิเคราะห์นั้น ต้องเข้าใจก่อนว่า ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมานั้นมีมาตราการวัดเป็นแบบใดและอยู่ในระดับไหน ซึ่งมาตราการวัดบางประเภทจะไม่สามารถจะไม่สามารถใช้กับสถิติบางประเภทได้ ดังนั้นผู้วิจัยต้องสามารถจำแนกมาตราการวัดข้อมูลออกได้อย่างชัดเจน โดยมาตราการวัดแบ่งออกเป็น 4 มาตร คือ

มาตรานามบัญญัติ (Nominal Scales)

เป็นมาตรที่ใช้กับข้อมูลที่มีลักษณะไม่ละเอียด เป็นการกำหนดสัญลักษณ์หรือตัวเลขเพื่อจำแนกประเภทสิ่งของหรือคุณลักษณะต่าง ๆ เท่านั้น ไม่สามารถแสดงให้เห็นปริมาณมากน้อยหรือสูงต่ำ จึงไม่สามารถนำตัวเลขเหล่านั้นมาคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ได้ เช่น เพศ เป็นต้น

Nominal

ตัวแปรแบ่งกลุ่ม
เรียงลำดับไม่ได้
+ - x ÷ ไม่ได้

เพศ ชาย หญิง

อาชีพ รับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง อาชีพส่วนตัว

สถานภาพสมรส โสด สมรส แยกกันอยู่ หม้าย หย่า

เชื้อชาติ ไทย จีน อื่นๆ

ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่นๆ

มาตราอันดับ (Ordinal Scale)

| 21

เป็นมาตรา การวัดที่มีความละเอียดการวัดเพิ่มขึ้น หรือสูงกว่า มาตรฐานนามบัญญัติ เพราะสามารถบอกลำดับและความแตกต่างแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าคุณลักษณะหรือคุณสมบัติเหล่านี้มีปริมาณมากน้อยกว่ากัน และไม่สามารถนำมาคำนวณทางคณิตศาสตร์ได้เช่นเดียวกับมาตรฐานนามบัญญัติ

Ordinal

ตัวแปรแบ่งกลุ่ม
เรียงลำดับได้
+ - x + ไม่ได้

ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 21-30 ปี 31-40 ปี 40 ปีขึ้นไป

รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท 30,000 บาทขึ้นไป

มาตราช่วง (Interval Scale)

ในระดับเราสามารถทราบได้ว่าสิ่งที่จะวัดมีช่วงห่างกันมากน้อยเท่าใด โดยแต่ละช่วงมาตรานี้มีค่าเท่า ๆ กัน ทำให้เราทราบถึงความแตกต่างที่ห่างกันเป็นช่วงได้ ตามอัตราภาคขึ้น และค่าที่ได้จากการวัดสามารถนำมาคำนวณทางคณิตศาสตร์ได้

Interval

- ตัวแปรแบ่งกลุ่ม
- เรียงลำดับได้
- ตัวแปรเชิงปริมาณ
- ช่วงห่างเท่ากัน
- + - x ÷ ได้
- ศูนย์เทียม

ตัวแปรอุณหภูมิ 0 องศา ไม่ได้หมายความว่าไม่มีอุณหภูมิ (ศูนย์เทียม)

ตัวแปรคะแนนสอบวิชาสถิติ เท่ากับ 60, 75, 80 คะแนน (ศูนย์เทียม)

ระดับความคิดเห็น

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5)
- เห็นด้วย (4)
- เห็นด้วยปานกลาง (3)
- ไม่เห็นด้วย (2)
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1)

หมายเหตุ Ordinal (เมื่อให้ค่า 1, 2, 3, 4, 5 จึงใกล้เคียงกับระดับ Interval)

มาตราอัตราส่วน (Ratio Scale)

เป็นมาตราวัดที่ดีที่สุด และวัดได้อย่างละเอียดที่สุด ตัวเลขที่วัดได้สามารถสื่อความหมายตรงตามค่าของสิ่งที่วัด และเป็นมาตราวัดที่ข้อมูลมีค่าเป็นศูนย์แท้ คือถ้าค่าตัวเลขที่วัดได้มีค่าเป็นศูนย์ ก็แปลว่าสิ่งที่วัดนั้นมีค่าเป็นศูนย์ด้วย ข้อมูลที่อยู่ในมาตราวัดระดับนี้ได้แก่ เวลา อายุ น้ำหนัก ความสูง ระยะทาง เป็นต้น

Ratio

- ตัวแปรแบ่งกลุ่ม
- เรียงลำดับได้
- ตัวแปรเชิงปริมาณ
- ช่วงห่างเท่ากัน
- + - x ÷ ได้
- ศูนย์แท้

ตัวแปรจำนวนบุตร 0 คน หมายความว่า ไม่มีบุตรสักคนเดียว (ศูนย์แท้)

รายได้ต่อเดือน บาท

อายุ ปี

ค่าใช้จ่าย บาท

น้ำหนัก กก.

ส่วนสูง ซม.

เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Tools)

| 23

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มีหลากหลายประเภทซึ่งบางงานวิจัยอาจใช้เครื่องมือมากกว่า 1 ประเภท เพื่อให้ได้งานวิจัยที่สมบูรณ์ในการทำวิจัย โดยเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีจำนวนมาก ซึ่งผู้เก็บข้อมูลไม่จำเป็นต้องไปยังแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยสามารถทำได้หลายรูปแบบ โดยงานวิจัยทางสังคมศาสตร์มีอยู่ 3 ชนิด คือ 1) แบบวัดทัศนคติ 2) แบบวัดความรู้ และ 3) แบบวัดพฤติกรรม เป็นต้นโดยเครื่องมือสามารถเก็บข้อมูลได้หลายรูปแบบทั้ง เก็บด้วยตนเอง เก็บข้อมูลออนไลน์ เก็บข้อมูลทางโทรศัพท์ หรือเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ เป็นต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย	มาตราการวัด		สถิติ	ประเภทแบบการวัด		
	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม		ทัศนคติ	ความรู้	พฤติกรรม
วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)	Nominal / Ordinal	-	Frequencies, Percentage	✓	✓	✓
	Interval / Ratio	-	Mean, S.D.	✓	✓	✓
การวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Research)	Nominal (ข้อมูลไม่เกิน 2 กลุ่ม)	Interval / Ratio	t - test	✓	✓	✓
	Nominal (ข้อมูล > 2 กลุ่ม)	Interval / Ratio	ANOVA F-test	✓	✓	✓
การวิจัยเชิงความสัมพันธ์ หรือ สหสัมพันธ์ (Relationship Research)	Ordinal	Ordinal	Spearman's Correlation	✓	-	✓
	Interval / Ratio	Interval / Ratio	Pearson's Correlation	✓	-	✓
การวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย (Prediction or Forecast Research)	Interval / Ratio (ตัวแปร > 1 ตัว)	Interval / Ratio (ตัวแปร 1 ตัว)	Multiple Regression	✓	-	-

ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย (Research Tools and Quality Testing)

| 24

การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity)

เป็นการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ความเข้าใจของข้อคำถามและภาษาของแบบสอบถามด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยค่า ที่ได้ควรมีมากกว่า 0.5 จึงถือว่าข้อคำถามที่พัฒนาขึ้นมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสามารถที่นำมาสร้างแบบสอบถามในการวิจัยต่อไป ผ่านการนำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ หรือนักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์และสาขาวิชาตามขอบเขตในบริบทของงานวิจัย โดยใช้สูตรในการคำนวณ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence)
R แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่ ค่า +1 หมายถึง ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน
ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้

ค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

การทดสอบความเชื่อถือ (Reliability)

| 25

เป็นการวัดความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยจะยอมรับการทดสอบเมื่อค่า Alpha มากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2552) และเพื่อตรวจสอบความแม่นยำและความเหมาะสมของแบบสอบถามว่าสามารถสื่อสารให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าใจตรงกัน และการตรวจสอบครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ใช้สูตรของ Cronbach, (1970)) โดยหลังจากทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนั้น จึงได้นำเอาแบบสอบถามไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ (Pilot test) กับกลุ่มทดสอบซึ่งมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน ก่อนการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อทดสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum_{i=1}^k S_i^2}{S_t^2} \right]$$

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

เมื่อ	α	แทน	ค่าความน่าเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม
	K	แทน	จำนวนแบบสอบถามในแบบสอบถาม
		แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม
		แทน	ความแปรปรวนในทุกคำถาม

ทั้งนี้ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่คำนวณได้นั้นจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ในกรณีที่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้สูง หรือค่อนข้างสูง แต่ถ้าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้ค่อนข้างน้อย (กัลยา วานิชย์บัญชา , 2552) เพื่อตรวจสอบความแม่นยำของแบบสอบถามว่าสามารถนำไปใช้ได้จริงกับกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย โดยผลการทดสอบทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม จากการ Pilot Test จำนวน 30 ชุด และเมื่อผลที่ได้เป็นไปตามเกณฑ์โดยต้องมีค่ามากกว่า 0.7 ตามทฤษฎีของ Cronbach, (1970) นั้นทางหลักสถิติจะแสดงว่าแบบสอบถามที่จะนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือและสามารถยอมรับได้

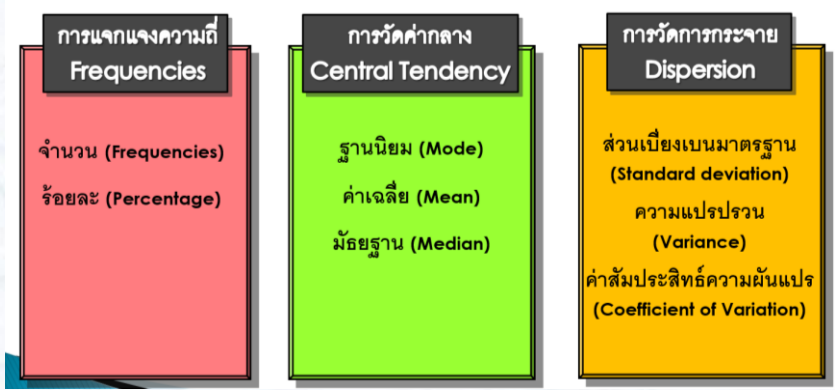
สถิติกับการวิเคราะห์ผลวิจัยเชิงพรรณนา

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

| 27

สถิติเชิงพรรณนา เป็นสถิติที่ใช้ในการอธิบายหรือพรรณนาคุณลักษณะของสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เพื่อสรุปข้อมูล โดยผ่านกระบวนการทางสถิติที่ลดขนาดของกลุ่มประชากรโดยการสุ่มตัวอย่างมีเป็นตัวแทนที่ครอบคลุมมาศึกษาของกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด โดยไม่สามารถไปอ้างอิงยังกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างอื่นได้ โดยข้อมูลที่สรุปได้จะอยู่ในรูปแบบของการพรรณนาลักษณะหรือการแจกแจงข้อมูลตามที่ผู้วิจัยได้สำรวจและเก็บข้อมูลมา ส่วนใหญ่จะนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของการวิจัยซึ่งส่วนใหญ่จะนำเสนอในรูปแบบของ ค่าพิสัย ร้อยละ สัดส่วน ความถี่ ค่ามัธยฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เป็นต้น โดยใช้ผลและค่าทางสถิติมาอธิบายหรือแสดงคุณลักษณะของกลุ่มประชากรที่ศึกษา โดยค่าสถิติที่ใช้สำหรับประมาณค่าพารามิเตอร์เรียกว่า ตัวประมาณค่า (Estimator) เช่น (\bar{X}) , S.D., p และ r เป็นตัวอธิบายกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) โดยเป็นตัวประมาณค่าของ μ , σ , P และ ρ เป็นตัวอธิบายกลุ่มประชากร (Population) ตามลำดับ ดังนั้น สถิติเชิงพรรณนา เป็นเพียงวิธีการหาข้อสรุปจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้นไม่ได้ศึกษาเพื่อทดสอบหรือวัดสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้แต่อย่างใด

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) มักถูกนำมาใช้งานกับงานวิจัยเพื่อสำรวจความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเบื้องต้น ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การสำรวจความพึงพอใจการรับบริการ หรือความคิดเห็น เป็นต้น

การทดสอบค่าเฉลี่ย (Mean)

ค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นการวัดแนวโน้มสู่ส่วนกลาง หรือการวัดค่ากลางโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างเช่นการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยมีมาตราการวัดแบบช่วง (Interval Scale) โดยแต่ละช่วงมีการกำหนดด้วยอัตราภาคชั้น 5 ระดับ

ได้แก่ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด (กรณี 5 ระดับ) เมื่อคำนวณผลทางสถิติจะคำนวณหาค่ากลางของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และนำไปเปรียบเทียบกับข้อตรรกะชั้นที่ได้คำนวณพิสัยไว้ก็จะได้ความหมายของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามได้ โดยเกณฑ์ประเมินผลในแต่ละข้อตรรกะชั้น (Class Interval) สามารถใช้สูตรการคำนวณความกว้างของช่วงในแต่ละชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\ &= (5-1) / 5 \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

จากการพิจารณาข้างต้นนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินค่า ตามเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

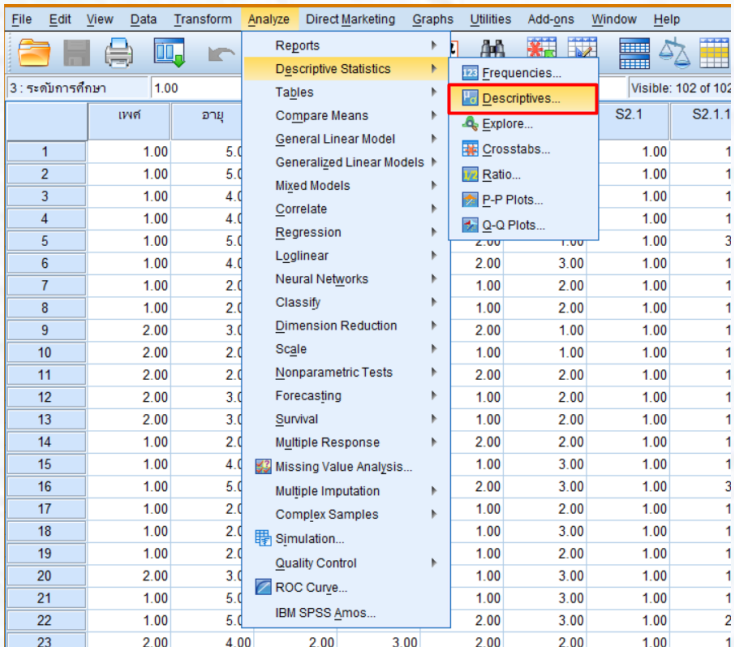
- ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 คือ คะแนนบ่งชี้ในระดับมากที่สุด / เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 คือ คะแนนบ่งชี้ในระดับมาก / เห็นด้วย
- ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 คือ คะแนนบ่งชี้ในระดับปานกลาง / ไม่แน่ใจ
- ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 คือ คะแนนบ่งชี้ในระดับน้อย / ไม่เห็นด้วย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 คือ คะแนนบ่งชี้ในระดับน้อยที่สุด / ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นการวัดการกระจายของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผลทางสถิติมีค่าไกล 1 มากเท่าใดหรือน้อยมากเท่าใด ยิ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและ

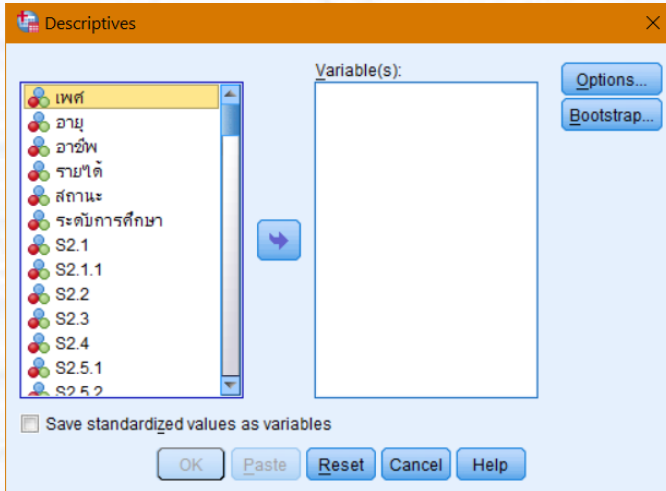

เกาะกลุ่มกัน จะพิจารณาค่านี้ก็ต่อเมื่อค่าเฉลี่ยของข้อมูลมีค่าเท่ากันจึงต้องพิจารณาว่าค่าที่เท่ากัน นั้นค่าใดที่กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายตัวของน้อยกว่ากัน ก็คือยิ่งมีค่าน้อยเท่าใดแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างตอบไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อกรณค่าสั่ง จะปรากฏหน้าต่างดังปรากฏดั่งภาพ โดยช่อง Variable(s) เป็นช่องที่ให้ add ปัจจัยหรือข้อคำถามที่ต้องการวิเคราะห์ลงไป และกด OK จะปรากฏตามภาพ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
C1.1_P	571	1.00	5.00	3.0018	.97962
C1.2_P	571	1.00	5.00	3.4343	.89078
C1.3_P	571	1.00	5.00	2.9947	.83874
C1.4_P	571	1.00	5.00	3.2487	.91449
C1.5_P	571	1.00	5.00	3.4011	.84309
C1.6_P	571	1.00	5.00	3.1769	.88172
C1.7_P	571	1.00	5.00	3.0911	.86781
C1.8_P	571	1.00	5.00	3.1086	.87786
C1.9_P	571	1.00	5.00	3.0420	.92622
C2.10_P	571	1.00	5.00	3.1138	.93621
Valid N (listwise)	571				

จากผลการวิเคราะห์สถิติตามภาพ ผู้วิจัยต้องพิจารณาจากค่า Mean (ค่าเฉลี่ย) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation: S.D.)

และแปรผลค่าสถิติค่า เกณฑ์ประเมินผลในแต่ละอัตราภาคชั้น (Class Interval) ที่ได้กล่าวไว้

สถิติกับการวิเคราะห์ผลวิจัยเชิงเปรียบเทียบ

สถิติการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Research Statistics)

| 33

สถิติการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ การวิจัยเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบด้วย t-test F-test และ One-way ANOVA ระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้านประชากรศาสตร์ (Demography Data) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์การทำงาน กับตัวแปรตาม ตามสมมติฐานการวิจัยที่เป็นแบบสอวัตตัวแปรใช้สถิติเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประชากรศาสตร์ (Demography Data) ที่เป็นตัวแปรอิสระ หรือข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Discrete Data) ที่เป็นตัวแปรตาม เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างที่เกิดขึ้น

การทดสอบค่าที (t-test)

การทดสอบค่าที เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ไม่จำเป็นต้องทราบความแปรปรวนของประชากร ที่ทดสอบความแตกต่างของตัวแปรอิสระที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อตัวแปรตามซึ่งเป็นข้อมูลมาตราการวัดแบบช่วง (Interval Scale)

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูล	ระดับการวัด		สถิติที่ใช้
	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
ประชากร 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน	Nominal	Interval/Ratio	t-test โดยใช้ค่าสังเกต Independent Samples t-test
ประชากร 2 กลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน	Nominal	Interval/Ratio	t-test โดยใช้ค่าสังเกต Paired Samples t-test

Independent Sample t-test

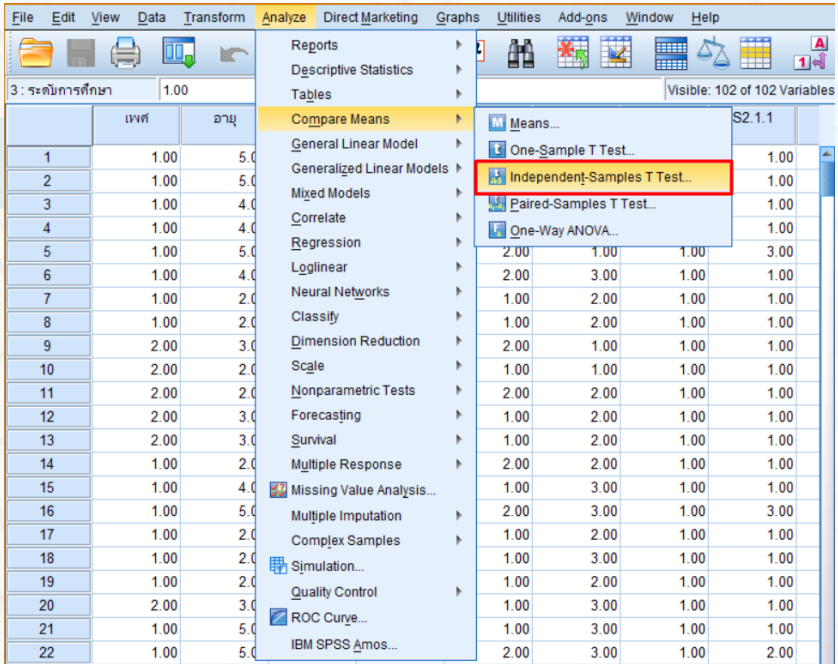
สถิติเพื่อทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลต่างหรือความแตกต่างของประชากรหรือข้อมูล 2 กลุ่ม **ที่เป็นอิสระต่อกัน**

Paired Sample t-test

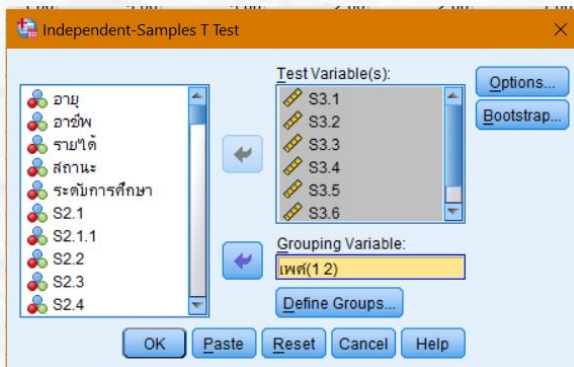
สถิติเพื่อทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลต่างหรือความแตกต่างของประชากรหรือข้อมูล 2 กลุ่ม **ที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน**

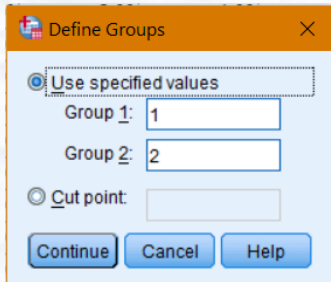
สถิติที่นิยมใช้การอย่างแพร่หลายนั้น คือ Independent-Sample T Test โดยมีกระบวนการการทดสอบ ตัวอย่างเช่น การวิจัยเพื่อศึกษาความแตกต่างของเพศชาย และเพศหญิง มีความแตกต่างกับความภักดี (Loyalty) หรือไม่ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบว่าเพศใดที่มีความภักดีมากกว่ากัน โดยมีกระบวนการการทดสอบ และรันคำสั่ง ได้ดังนี้

เมื่อกดรันคำสั่ง จะปรากฏหน้าต่างดังปรากฏดังภาพ โดยช่อง Test Variable(s) เป็นช่องที่ให้ add ปัจจัยที่เป็นตัวแปรตามเข้าไป และกด OK จะปรากฏตามภาพ และตั้งค่าโดยกดปุ่ม Define Groups ตามภาพ

Group Statistics

เพศ		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
LOYALTY	ชาย	163	3.0245	.86746	.06794
	หญิง	408	2.8379	.92548	.04582

จากภาพ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ ตาราง Group Statistics ที่เป็นการคำนวณ จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่มที่ทำการทดสอบ t-test

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-Test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
LOYALTY	Equal variances assumed	.946	.331	2.215	569	.027	.1867	.08426	.02116	.35215
	Equal variances not assumed			2.278	316.765	.023	.1867	.08195	.02542	.34789

จากภาพ ผลการวิเคราะห์สถิติเมื่อพิจารณาค่า F และค่า Sig. เพื่อใช้ในการตัดสินใจนำผลมาอธิบายผลสถิติ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ค่า Sig. > α เลือกอธิบายที่ Equal Variances Assumed (ความแปรปรวนเท่ากัน)

| 37 ถ้าค่า Sig. < α เลือกอธิบายที่ Equal Variances Not Assumed (ความแปรปรวนไม่เท่ากัน)

โดยอธิบายผลเพื่อเปรียบเทียบ ทางสถิติที่ ค่า t และค่า Sig.(2-tailed) ซึ่งถ้ามีค่าน้อยกว่า α หมายถึง ทั้ง 2 กลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ ถ้ามีค่ามากกว่า α หมายความว่า เพศหญิงและเพศชาย มีความภักดีที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$ (95%) หรือ $\alpha = 0.01$ (99%))

การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)

การวิเคราะห์ความแปรปรวน เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบความแปรปรวนที่เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ซึ่งสามารถเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างได้มากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยสถิติ F-test

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูล	ระดับการวัด		สถิติที่ใช้
	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
มีตัวแปรอิสระ 1 ตัว	Nominal	Interval	ANOVA โดยใช้คำสั่ง 1-way ANOVA
มีตัวแปรอิสระ >1 ตัว	Nominal	Interval	ANOVA โดยใช้คำสั่ง GLM - Univariate (Interaction)
	Nominal & Interval	Interval	ANOVA โดยใช้คำสั่ง GLM - Univariate (Covariate)

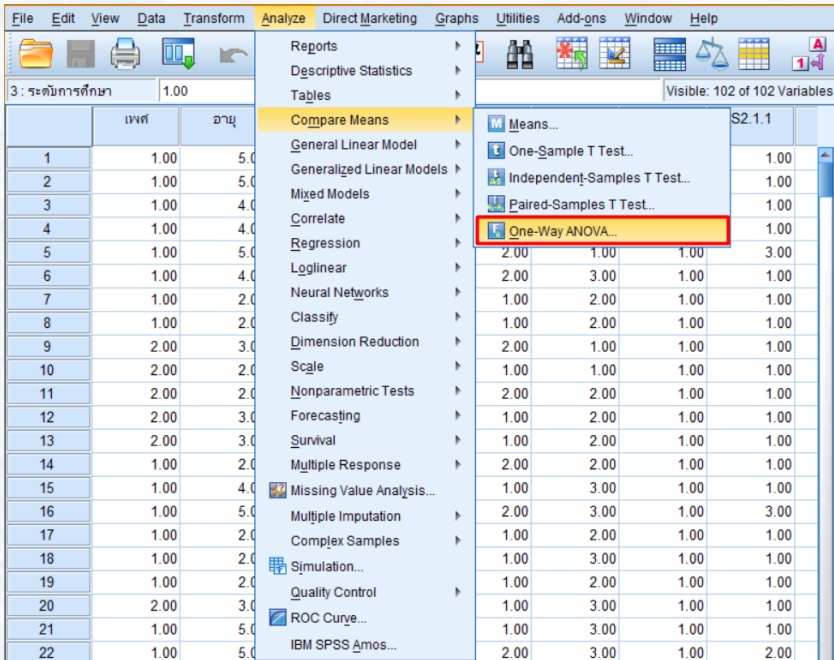
One-Way ANOVA

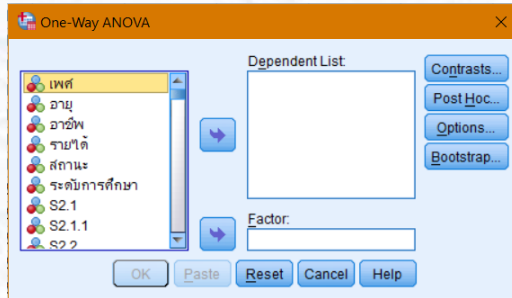
การทดสอบสมมติฐานกรณีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยมิติตัวแปรอิสระ 1 ตัว กับตัวแปรตาม 1 ตัว

Two-Way ANOVA

การทดสอบสมมติฐานกรณีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยมิติตัวแปรอิสระ 2 ตัว กับตัวแปรตาม 1 ตัว

สถิติที่นิยมใช้การอย่างแพร่หลายนั้น คือ One-way ANOVA ตัวอย่างเช่น การวิจัยเพื่อศึกษาว่า ระดับการศึกษา (ตัวแปรอิสระ) ของกลุ่มตัวอย่างมีความภาคี (ตัวแปรตาม) ที่แตกต่างกันหรือไม่ โดยมีกระบวนการทดสอบ และรันคำสั่ง ได้ดังนี้

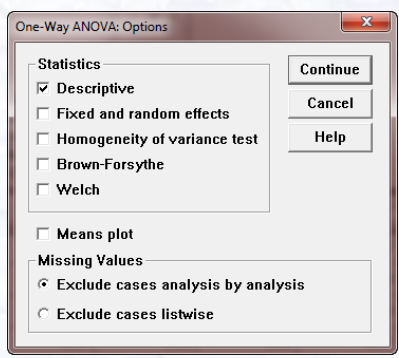
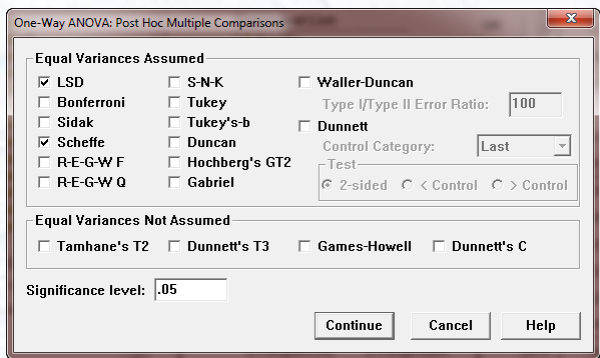

เมื่อกดรันคำสั่ง จะปรากฏหน้าต่างดังปรากฏภาพ โดยช่อง Dependent List เป็นช่องที่ให้ add ปัจจัยที่เป็นตัวแปรตามเข้าไป ส่วนช่อง Factor เพิ่มปัจจัยที่เป็นตัวแปรต้นซึ่งเป็นข้อมูลที่เราต้องการเปรียบเทียบ และกดปุ่ม Post Hoc... เพื่อตั้งค่า โดยมี 2 วิธีที่นิยมใช้ คือ

- วิธี LSD เป็นวิธีที่กลุ่มตัวอย่างมีปริมาณและจำนวนที่ไม่เท่ากัน
- วิธี Scheffe เป็นวิธีที่กลุ่มตัวอย่างมีปริมาณและจำนวนที่เท่ากัน

และกดปุ่ม options... และตั้งค่าเพื่อให้ผลแสดงค่า Descriptive จะปรากฏตามภาพ และเมื่อตั้งค่าเสร็จเรียบร้อยแล้ว กด OK

หลักการพิจารณาผลการวิเคราะห์ จากตารางที่แสดงค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทีวิเคราะห์ผลทางสถิติ ในแต่ละกลุ่ม ตามที่เลือกในคำสั่งก่อน ซึ่งประกอบด้วย ความถี่หรือจำนวนผู้ตอบแบบถาม, ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสูงสุด ต่ำสุด ภายใต้ความเชื่อมั่นที่ 95% ของค่าเฉลี่ย

Descriptives

LOYALTY

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
ม.ราชภัฏสวนดุสิต	97	3.0928	.77729	.07892	2.9361	3.2494	1.14	4.57
ม.ราชภัฏสวนสุนันทา	94	2.7173	.86045	.08772	2.5431	2.8915	1.00	5.00
ม.ราชภัฏชัยภูมิ	45	2.8254	.88215	.13150	2.5604	3.0904	1.14	4.57
ม.ราชภัฏจันทรเกษม	97	2.8041	1.05268	.10688	2.5920	3.0163	1.14	5.00
ม.ราชภัฏเทพสตรี	94	2.8693	.88873	.09167	2.6873	3.0513	1.00	4.71
ม.ราชภัฏพระนคร	94	2.6778	.83561	.08619	2.5067	2.8490	1.00	4.57
ม.ราชภัฏนครปฐม	50	3.4971	.90223	.12760	3.2407	3.7536	1.00	5.00
Total	571	2.8912	.91245	.03818	2.8162	2.9662	1.00	5.00

หลักการพิจารณาผลการวิเคราะห์ จากตาราง ANOVA เป็นตาราง แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ซึ่งพิจารณาจาก ค่า F ซึ่งเป็นค่าที่ได้ จากการคำนวณหรือค่าสังเกต และมีค่า Sig. = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับ นัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ามีอย่างน้อย 2 กลุ่ม ที่ศึกษานั้นมีความแตกต่างกัน อย่างอย่างมีนัยสำคัญ ตามภาพ

ANOVA

LOYALTY

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	30.398	6	5.066	6.433	.000
Within Groups	444.166	564	.788		
Total	474.563	570			

หลักการพิจารณาผลการวิเคราะห์ จากตาราง Multiple Comparisons เป็นตารางแสดงผลเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธี LSD หรือวิธี อื่นตามที่กำหนดค่า ซึ่งจากตัวอย่างในตารางพบว่า มีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ อยู่ด้วยกัน 6 คู่ โดยพิจารณาจากเครื่องหมาย (*) หลัง

ค่าเฉลี่ย (Mean Difference) หรือดูค่า Sig. ที่น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ($\alpha = 0.05$ (95%) หรือ $\alpha = 0.01$ (99%)) ซึ่งคู่ใดมีความแตกต่างกันมากเพียงให้พิจารณาจากค่า Mean ของแต่ละคู่

Multiple Comparisons

Dependent Variable: LOYALTY

	(I) มหาวิทยาลัย	(J) มหาวิทยาลัย	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
LSD	ม.ราชภัฏนครปฐม	ม.ราชภัฏสวนเด็คดี	.4044(*)	.15450	.009	.1009	.7078
		ม.ราชภัฏสวนสุนันทา	.7798(*)	.15533	.000	.4747	1.0849
		ม.ราชภัฏเชียงใหม่	.6717(*)	.18235	.000	.3136	1.0299
		ม.ราชภัฏจันทรเกษม	.6930(*)	.15450	.000	.3896	.9965
		ม.ราชภัฏพิบูลสงคราม	.6278(*)	.15533	.000	.3227	.9329
		ม.ราชภัฏพระนคร	.8193(*)	.15533	.000	.5142	1.1244

* The mean difference is significant at the .05 level.

สถิติกับการวิเคราะห์ผลวิจัยเชิงสัมพันธ์

สถิติการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ (Relationship Research Statistics)

| 43

สถิติการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ตามสมมติฐานการวิจัย โดยดูความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวแปรว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน หรือในทิศทางตรงกันข้าม มักเป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นเพื่อหาความสัมพันธ์ ที่เป็นตัวสนับสนุนให้เกิดสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ปัจจัยความชอบ (ตัวแปรอิสระ) ที่มีต่อ ปัจจัยการตัดสินใจซื้อ (ตัวแปรตาม) เมื่อความชอบมีมากย่อมทำให้การตัดสินใจซื้อสูงขึ้นตามไปด้วย แต่ในทางกลับกันถ้าความชอบต่ำย่อมทำให้การตัดสินใจซื้อต่ำขึ้นตามไปด้วย โดยสถิติที่นิยมใช้การอย่างแพร่หลายนั้น คือ

การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรเหตุหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรผลหรือตัวแปรตาม (Dependent Variable) ระหว่างข้อมูล 2 ชุดขึ้นไป ที่ความสัมพันธ์ต่อกันโดยถ้าตัวแปรอิสระเพิ่มขึ้นหรือลดลง จะส่งผลถ้าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามเพิ่มขึ้นหรือลดลงด้วยเช่นกัน การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Hinkle D. E. 1998) โดยทั่วไปอาจใช้เกณฑ์ดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับของความสัมพันธ์
- 0.90 - 1.00 มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
- 0.70 - 0.90 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
- 0.50 - 0.70 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
- 0.30 - 0.50 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
- 0.00 - 0.30 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูล	ระดับการวัด		สถิติที่ใช้
	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว	Nominal	Nominal	Chi-square Phi Cramer's v
	Ordinal	Ordinal	Spearman Kendall's
	Interval/Ratio	Interval/Ratio	Correlation

Pearson's Correlation

สถิติใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 ตัว โดยต้องมีรูปแบบของข้อมูลเป็นแบบ Interval Scale และ Ratio Scale (Parameter)

Spearman's Correlation

สถิติใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 ตัว โดยต้องมีรูปแบบของข้อมูลเป็นแบบ Ordinal Scale (Non-Parameter)

Partial Correlation

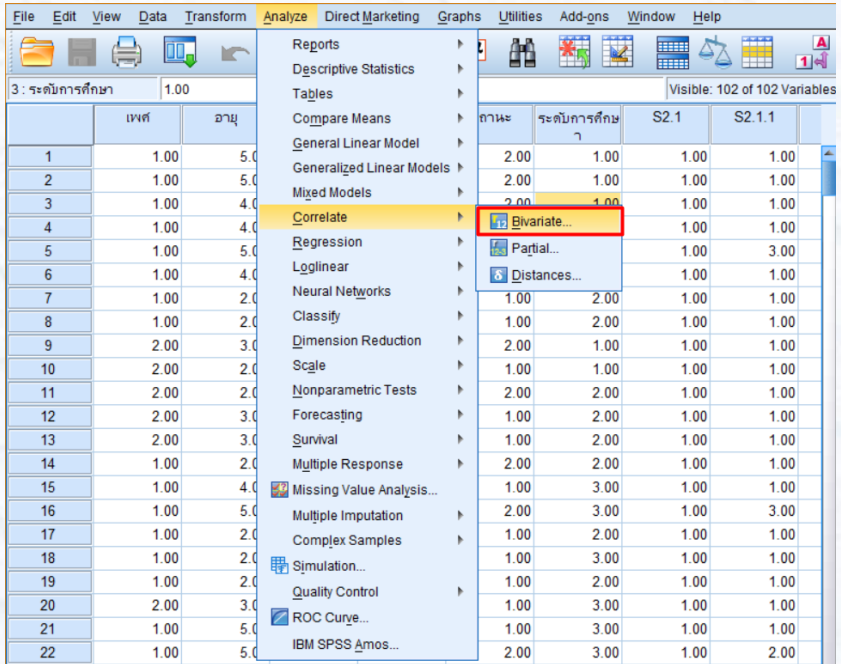
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์บางส่วนระหว่างตัวแปร 2 ตัว โดยการควบคุมตัวแปรที่ 3 เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ชัดเจนขึ้น เช่น อายุงาน กับเงินเดือน ไม่ได้เป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน จึงควบคุมตัวแปรนี้ไว้

Canonical Correlation

เทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรพหุคูณที่พัฒนามาจาก Multiple Regression เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ จะมีตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไป และตัวแปรตามมีมากกว่า 2 ตัว

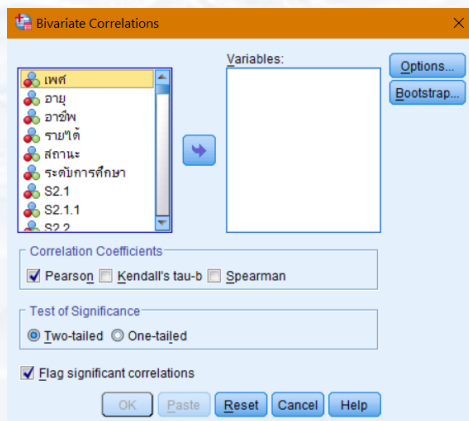
สถิติที่นิยมใช้การอย่างแพร่หลายนั้น คือ การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ระหว่างข้อมูล 2 ชุดขึ้นไป ที่ความสัมพันธ์ต่อกันโดยถ้าตัวแปรอิสระเพิ่มขึ้นหรือลดลง จะส่งผลถ้าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามเพิ่มขึ้นหรือลดลงด้วยเช่นกัน โดยมีกระบวนการ การทดสอบได้ดังนี้

| 46

เมื่อกรั่นคำสั่ง จะปรากฏหน้าต่างดังปรากฏภาพ โดยช่อง Variable(s) เป็นช่องที่ให้ add ปัจจัยทั้งตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามเข้าไป และตั้งค่าเป็น Pearson กด OK

จากผลทางสถิติค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Loyalty เป็นหลัก จะเห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ C1 = .417 , C2 = .266 และ C3 = .297 โดยมีค่า Sig(2-tailed) C1 = .000 C2 = .000 และ C3 = .000 โดยพิจารณาพร้อมกับระดับนัยสำคัญ (α) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ค่า Sig (2-tailed) < α แสดงว่าตัวแปรความความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

ถ้าค่า Sig (2-tailed) > α แสดงว่าตัวแปรความไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ

โดยพิจารณาความสัมพันธ์ว่ามีมากน้อยเพียงใด จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หรือ Pearson Correlation ตามผลสถิติที่แสดงในตาราง Correlation โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Hinkle D. E. 1998) ตามระดับของความสัมพันธ์ที่กล่าวในข้างต้น

		C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	LOYALTY
C1	Pearson Correlation	1	.671**	.543**	.543**	.657**	.518**	.375**	.417**
	Sig. (2-tailed)	.	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	571	571	571	571	571	571	571	571
C2	Pearson Correlation	.671**	1	.557**	.370**	.604**	.505**	.273**	.266**
	Sig. (2-tailed)	.000	.	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	571	571	571	571	571	571	571	571
C3	Pearson Correlation	.543**	.557**	1	.447**	.561**	.491**	.322**	.297**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.	.000	.000	.000	.000	.000
	N	571	571	571	571	571	571	571	571

สถิติกับการวิเคราะห์ผลวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย

สถิติวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย (Prediction or Forecast Research Statistics)

| 48

สถิติวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย คือ การวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบและส่งผลต่อกันระหว่างตัวแปรที่เป็นเหตุและผลต่อกันตามสมมติฐานการวิจัยโดยใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติถดถอย (Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter หรือ Stepwise โดยเป็นสถิติที่ศึกษาผลกระทบอิทธิพล หรือการส่งผลต่อกันระหว่างตัวแปรที่เป็นเหตุและผลต่อกันตามที่ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ตัวอย่างเช่น การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อ 7C's Marketing (ตัวแปรอิสระ) และ Loyalty (ตัวแปรตาม) เพื่อพยากรณ์หรือทำนายความเป็นจริงของกลุ่มตัวอย่างที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูล	ระดับการวัด		สถิติที่ใช้
	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
ตัวแปรอิสระ 1 ตัว	Interval / Ratio	Interval / Ratio	Simple linear regression analysis
ตัวแปรตาม 1 ตัว	Scale	Scale	
ตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัว	Interval / Ratio	Interval / Ratio	Multiple Regression analysis
ตัวแปรตาม 1 ตัว	Scale	Scale	

Simple Regression

การวิเคราะห์เชิงเหตุผล โดยมีตัวแปรเหตุหรือตัวแปรอิสระ (IV) 1 ตัวที่ส่งผลต่อตัวแปรผลหรือตัวแปรตาม (DV) 1 ตัว

Multiple Regression

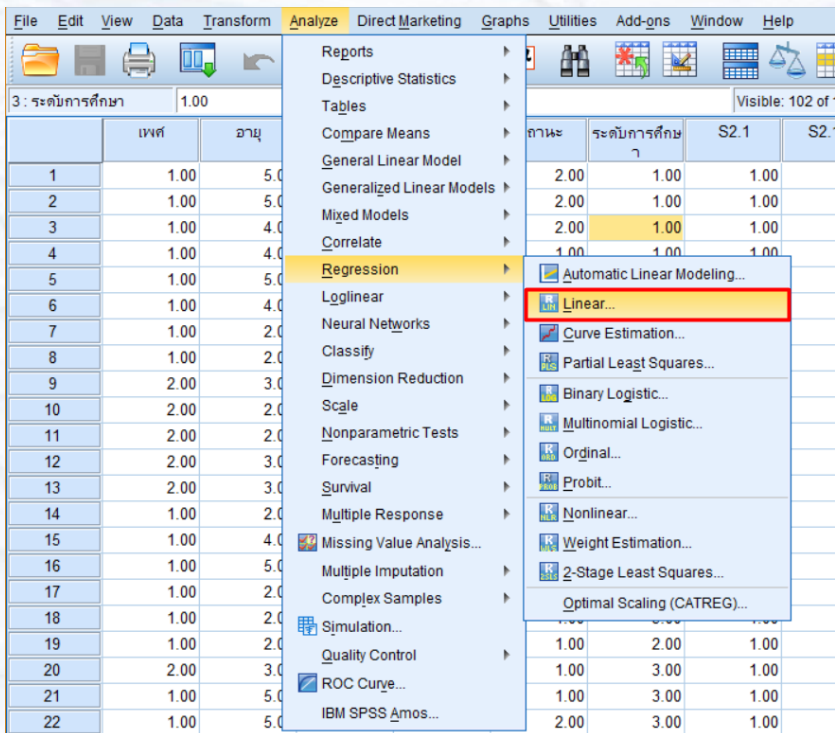
การวิเคราะห์เชิงเหตุผล โดยมีตัวแปรเหตุหรือตัวแปรอิสระ (IV) มากกว่า 1 ตัวที่ส่งผลต่อตัวแปรผลตัวแปรตาม (DV) 1 ตัว

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เป็นการวิเคราะห์เชิงเหตุและผล โดยมีตัวแปรเหตุหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variable) มากกว่า 1 ตัวที่ส่งผลต่อตัวแปรผลหรือตัวแปรตาม (Dependent Variable) 1 ตัว เพื่อพยากรณ์หรือทำนายผลกระทบที่ส่งผลระหว่างตัวแปรที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ โดยมีการทดสอบอยู่ด้วยกัน 2 วิธี คือ

1) Regression ด้วยวิธี Enter เป็นวิธีที่ใช้สำหรับงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ว่าตัวแปรตามตัวใดที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใดและตัวที่ส่งผลกระทบมากที่สุดย่อมทำให้ผลที่ต้องการศึกษาดีขึ้นหรือแย่ลงตามไปด้วย โดยโปรแกรมจะคำนวณผลออกมาให้เพียง 1 โมเดลเท่านั้นโดยจะเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยโดยพิจารณาจากค่า Beta ที่เข้าใกล้ 1 มากที่สุดโดยมีกระบวนการทดสอบ และรันคำสั่ง ได้ดังนี้

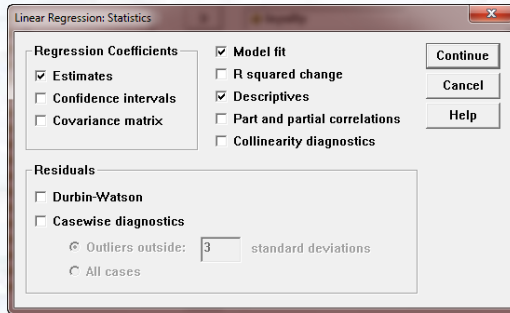
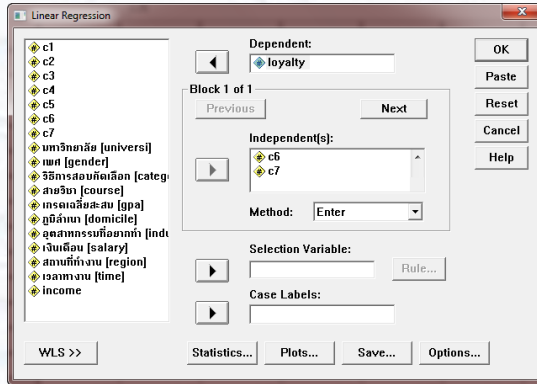

150

เมื่อกรั่นคำสั่ง จะปรากฏหน้าต่างดังปรากฏดังภาพ โดยช่อง Dependent เป็นช่องที่ให้ add ปัจจัยที่เป็นตัวแปรตามเข้าไป ส่วนช่อง Independent และเลือกวิธีในช่อง Method เป็นวิธี Enter และกดปุ่ม Statistic... เพื่อตั้งค่า โดยเลือกตามภาพ

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยซึ่งเป็นค่าที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มากกว่า 1 ตัว ต่อตัวแปรตาม 1 ตัว โดยตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน หรือทิศทางตรงกันข้ามกัน ต้องพิจารณาจากผลค่า Pearson Correlation ว่ามีค่าติดลบหรือไม่ ซึ่งถ้ามีค่าติดลบแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม และระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์กันสูง เกิน 0.7 หรือ 0.8 จึงแสดงว่า ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ข้อมูลที่ได้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณต่อไปได้ ดังภาพ

Correlations

	LOYALTY	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	
Pearson Correlation	LOYALTY	1.000	.417	.266	.297	.357	.425	.380	.244
	C1	.417	1.000	.671	.543	.543	.657	.518	.375
	C2	.266	.671	1.000	.557	.370	.604	.505	.273
	C3	.297	.543	.557	1.000	.447	.561	.491	.322
	C4	.357	.543	.370	.447	1.000	.458	.298	.491
	C5	.425	.657	.604	.561	.458	1.000	.431	.337
	C6	.380	.518	.505	.491	.298	.431	1.000	.179
	C7	.244	.375	.273	.322	.491	.337	.179	1.000
Sig. (1-tailed)	LOYALTY	.	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	C1	.000	.	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	C2	.000	.000	.	.000	.000	.000	.000	.000
	C3	.000	.000	.000	.	.000	.000	.000	.000
	C4	.000	.000	.000	.000	.	.000	.000	.000
	C5	.000	.000	.000	.000	.000	.	.000	.000
	C6	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.	.000
	C7	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.
N	LOYALTY	571	571	571	571	571	571	571	571
	C1	571	571	571	571	571	571	571	571
	C2	571	571	571	571	571	571	571	571
	C3	571	571	571	571	571	571	571	571
	C4	571	571	571	571	571	571	571	571
	C5	571	571	571	571	571	571	571	571
	C6	571	571	571	571	571	571	571	571
	C7	571	571	571	571	571	571	571	571

152

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง Model Summary

การวิเคราะห์ตัวแปรอิสระทั้งหมด 2 ตัว พบว่าอธิบายสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ซึ่งสามารถอธิบายตัวแปรเหตุและตัวแปรผล ได้ร้อยละ 27 ($R^2 = .272$) ซึ่งจากตัวอย่าง ผลสามารถอธิบายอิทธิพลที่ส่งผลกระทบระหว่าง 7C's และ Loyalty ของนักศึกษาได้ ร้อยละ 27 และเมื่อปรับค่า R Square แล้ว (Adjusted R Square) พบว่า สามารถอธิบายค่าหลังการปรับได้ร้อยละ .334

Model Summary^a

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	.522 ^a	.272	.263	.78322	.272	30.088	7	563	.000

a. Predictors: (Constant), C7, C6, C5, C4, C3, C2, C1

จากการทดสอบและวิเคราะห์ด้วยสถิติ F-test ว่า มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยโดยมีค่า P-value หรือ Sig. = 0.000 ตามระดับมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทำการทดสอบด้วยสถิติที (t-test)

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	129.198	7	18.457	30.088	.000 ^a
	Residual	345.365	563	.613		
	Total	474.563	570			

a. Predictors: (Constant), C7, C6, C5, C4, C3, C2, C1

b. Dependent Variable: LOYALTY

จากการทดสอบด้วยสถิติ t-test ว่า มีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้งตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยแบ่งเป็น 8 ปัจจัยตามตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษา ตามผลค่าสถิติ ค่า t และค่า Sig. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.430	.202		2.126	.034
	C1	.208	.074	.164	2.804	.005
	C2	-.193	.064	-.159	-2.990	.003
	C3	-.045	.060	-.037	-.758	.449
	C4	.191	.067	.134	2.844	.005
	C5	.331	.067	.256	4.928	.000
	C6	.263	.050	.235	5.266	.000
	C7	.051	.048	.044	1.052	.293

a. Dependent Variable: LOYALTY

จากโมเดลการวิเคราะห์สมการถดถอย ของตาราง Coefficients เป็นตารางที่แสดงค่าสัมประสิทธิ์ (B) และค่าน้ำหนักสัมพัทธ์มาตรฐาน (Beta) ของตัวแปรอิสระในแต่ละตัว และเพื่อให้ทราบผลการวิเคราะห์ของตัวแปรตาม จึงใช้สมการสมการพยากรณ์ และสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$y = \text{Constant} + X1 - X2 - X3 + X4 + X5 + X6 + X7$$

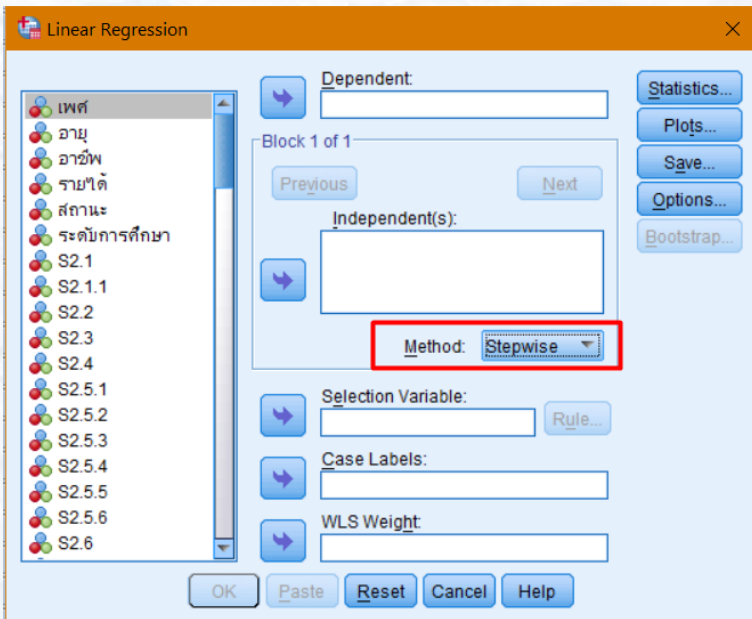
เมื่อกำหนดจาก

Regression ด้วยวิธี Stepwise

เป็นวิธีที่ใช้สำหรับงานวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าปัจจัยทั้งหมดที่ได้ศึกษามานั้น มีกี่โมเดล และมีปัจจัยใดบ้างในโมเดล ส่งผลให้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือค่าสัมประสิทธิ์การความถดถอย (R2) มี

ค่าสูงสุด ซึ่งสามารถอธิบายตัวแปรเหตุและตัวแปรผล โดยไม่คำนึงว่าปัจจัยหรือตัวแปรทั้งหมดนั้น จะมีกี่ปัจจัยก็ตาม ตัวอย่างเช่น ผู้วิจัยต้องการศึกษาความภักดีของผู้บริโภค โดยมีปัจจัยทั้ง 7 ตัวมาเป็นตัวแปรตามโดย มีคำถามการวิจัยว่าด้วย ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลให้ความภักดี สูงสุดดังนั้นจึงมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้ โดยมีกระบวนการการทดสอบ และรันคำสั่ง ได้ดังนี้

เมื่อกรั่นคำสั่ง จะปรากฏหน้าต่างดังปรากฏรูปภาพ โดยช่อง Dependent เป็นช่องที่ให้ add ปัจจัยที่เป็นตัวแปรตามเข้าไป ส่วนช่อง Independent และเลือกวิธีในช่อง Method เป็นวิธี Enter และกดปุ่ม Statistic... , ปุ่ม Plots... ตามภาพ และ ปุ่ม Save.... เพื่อตั้งค่า

Linear Regression: Statistics

Regression Coefficients

- Estimates
- Confidence intervals
 - Level(%): 95
- Covariance matrix
- Model fit
- R squared change
- Descriptives
- Part and partial correlations
- Collinearity diagnostics

Residuals

- Durbin-Watson
- Casewise diagnostics
 - Outliers outside: 3 standard deviations
 - All cases

Continue Cancel Help

156

Linear Regression: Plots

DEPENDENT

- *ZPRED
- *ZRESID
- *DRESID
- *ADJPRED
- *SRESID
- *SDRESID

Scatter 1 of 1

Previous Next

Y:

X:

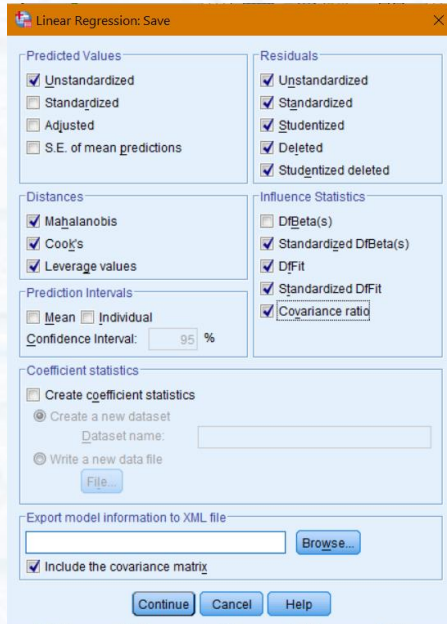
Standardized Residual Plots

- Histogram
- Normal probability plot

Produce all partial plots

Continue Cancel Help

การวิเคราะห์ตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัว พบว่า มีโมเดลที่มีความเหมาะสมสำหรับการวิจัยครั้งนี้ 5 โมเดล โดยปัจจัยในแต่ละโมเดลนั้นจะปรากฏใน Foot Note ได้ตาราง โดยดูที่ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ : R Square ที่สามารถอธิบายอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อ ตัวแปรอิสระ และ ตัวแปรตาม ของนักศึกษาได้ก็เปอร์เซ็นต์ และเมื่อปรับค่า R Square แล้ว ค่า Adjusted R Square สามารถอธิบายค่าหลังการปรับได้ก็เปอร์เซ็นต์

Model Summary^f

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	.425 ^a	.181	.179	.82666	.181	125.454	1	569	.000
2	.478 ^b	.228	.226	.80290	.048	35.176	1	568	.000
3	.503 ^c	.253	.249	.79079	.024	18.518	1	567	.000
4	.509 ^d	.260	.254	.78792	.007	5.139	1	566	.024
5	.520 ^e	.270	.264	.78293	.011	8.247	1	565	.004

a. Predictors: (Constant), C5

b. Predictors: (Constant), C5, C6

c. Predictors: (Constant), C5, C6, C4

d. Predictors: (Constant), C5, C6, C4, C2

e. Predictors: (Constant), C5, C6, C4, C2, C1

f. Dependent Variable: LOYALTY

การทดสอบด้วยสถิติเอฟ (F-test) หรือไม่ ซึ่งถ้าทดสอบแล้วพบว่า ค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 (ระดับนัยสำคัญ) แสดงว่า มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น จึงต้องทดสอบต่อไปว่า มีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์อีกบ้าง โดยทำการทดสอบด้วยสถิติที (t-test)

ANOVA^f

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	85.730	1	85.730	125.454	.000 ^a
	Residual	388.833	569	.683		
	Total	474.563	570			
2	Regression	108.406	2	54.203	84.082	.000 ^b
	Residual	366.157	568	.645		
	Total	474.563	570			
3	Regression	119.987	3	39.996	63.956	.000 ^c
	Residual	354.577	567	.625		
	Total	474.563	570			
4	Regression	123.177	4	30.794	49.602	.000 ^d
	Residual	351.387	566	.621		
	Total	474.563	570			
5	Regression	128.232	5	25.646	41.839	.000 ^e
	Residual	346.331	565	.613		
	Total	474.563	570			

จากข้อมูลตาราง Coefficients เป็นการทดสอบด้วยสถิติที (t-test) ว่า มีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ ตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งถ้าทดสอบแล้วพบว่า ค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 (ระดับนัยสำคัญ) แสดงว่า ปัจจัยตัวนั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้น ตัวแปรตาม (Loyalty) และปัจจัยตัวนั้นก็ จะถูกนำเข้ามาสมการถดถอย

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations			Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1 (Constant)	1.190	.156		7.644	.000					
C5	.550	.049	.425	11.201	.000	.425	.425	.425	1.000	1.000
2 (Constant)	.796	.165		4.819	.000					
C5	.415	.053	.321	7.850	.000	.425	.313	.289	.814	1.228
C6	.271	.046	.242	5.931	.000	.380	.241	.219	.814	1.228
3 (Constant)	.350	.193		1.812	.071					
C5	.322	.056	.249	5.715	.000	.425	.233	.207	.695	1.439
C6	.246	.045	.220	5.435	.000	.380	.223	.197	.801	1.248
C4	.254	.059	.177	4.303	.000	.357	.178	.156	.778	1.286
4 (Constant)	.440	.196		2.239	.026					
C5	.385	.063	.297	6.147	.000	.425	.250	.222	.558	1.791
C6	.282	.048	.252	5.897	.000	.380	.241	.213	.715	1.398
C4	.266	.059	.186	4.516	.000	.357	.186	.163	.771	1.298
C2	-.133	.059	-.110	-2.267	.024	.266	-.095	-.082	.556	1.797
5 (Constant)	.468	.195		2.396	.017					
C5	.326	.066	.252	4.968	.000	.425	.205	.179	.503	1.987
C6	.253	.049	.226	5.194	.000	.380	.213	.187	.683	1.464
C4	.207	.062	.145	3.335	.001	.357	.139	.120	.686	1.458
C2	-.201	.063	-.166	-3.193	.001	.266	-.133	-.115	.478	2.092
C1	.212	.074	.167	2.872	.004	.417	.120	.103	.380	2.632

จากโมเดลการวิเคราะห์สมการถดถอย ของตาราง Coefficients เป็นตารางที่แสดงค่าสัมประสิทธิ์ (B) และค่าน้ำหนักสัมพัทธ์มาตรฐาน (Beta) ของตัวแปรอิสระในแต่ละตัว และเพื่อให้ทราบผลการวิเคราะห์ของตัวแปรตาม จึงใช้สมการสมการพหุคูณ และสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$y = \text{Constant} + X1 - X2 - X3 + X4 + X5 + X6 + X7$$

เมื่อกำหนดจากตารางที่ แสดงผลลัพธ์แสดงค่าสถิติของตัวแปรที่ไม่ได้เข้าสมการ (Excluded Variable) ในภาพรวมของการวิจัย โดยพิจารณาว่าปัจจัยใดที่ไม่มีผลต่อตัวแปรตาม และปัจจัยใดที่นำมาเข้าโมเดลแล้วทำให้ค่า R Square ลดลง ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน รวมถึงคำถาม

การวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาไว้ในข้างต้น โดยพิจารณาจากค่า Sig. ในตาราง
Excluded Variable

Excluded Variables^f

Model	Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics			
					Tolerance	VIF	Minimum Tolerance	
1	C1	.242 ^a	4.913	.000	.202	.569	1.759	.569
	C2	.014 ^a	.303	.762	.013	.635	1.575	.635
	C3	.086 ^a	1.872	.062	.078	.685	1.459	.685
	C4	.205 ^a	4.902	.000	.201	.790	1.266	.790
	C6	.242 ^a	5.931	.000	.241	.814	1.228	.814
	C7	.114 ^a	2.853	.004	.119	.887	1.128	.887
	2	C1	.162 ^b	3.125	.002	.130	.501	1.997
C2		-.089 ^b	-1.813	.070	-.076	.562	1.781	.562
C3		-.003 ^b	-.055	.956	-.002	.609	1.641	.609
C4		.177 ^b	4.303	.000	.178	.778	1.286	.695
C7		.105 ^b	2.699	.007	.113	.885	1.130	.745
3	C1	.098 ^c	1.790	.074	.075	.442	2.261	.442
	C2	-.110 ^c	-2.267	.024	-.095	.556	1.797	.556
	C3	-.052 ^c	-1.084	.279	-.046	.577	1.734	.577
	C7	.046 ^c	1.095	.274	.046	.743	1.345	.653
4	C1	.167 ^d	2.872	.004	.120	.380	2.632	.380
	C3	-.028 ^d	-.581	.561	-.024	.546	1.832	.527
	C7	.051 ^d	1.215	.225	.051	.742	1.349	.552
5	C3	-.033 ^e	-.684	.494	-.029	.545	1.834	.379
	C7	.042 ^e	1.000	.318	.042	.737	1.357	.378

สถิติกับการเขียนรายงานการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การคัดลอกผลงาน/การลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism)

| 62

การคัดลอกผลงาน และการลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism) ซึ่งนักวิจัยอาจจะทำโดยไม่ได้ตั้งใจ เนื่องจากความไม่รู้หรือรู้เท่าไม่ถึงการก็ได้ โดยการคัดลอกที่พบบ่อย ๆ มีดังนี้ 1) การคัดลอกผลงานวิจัยของตนเองที่เคยทำไว้ก่อนหน้านี้ 2) การคัดลอกผลงาน ข้อความ แนวคิด และ 3) การคัดลอกรูปภาพ Plagiarism สามารถเกิดได้หลายในรูปแบบที่หลากหลายรูปแบบตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ซึ่งถือเป็นการกระทำความผิดทั้งในเชิงวิชาการ เชิงกฎหมาย หรือแม้แต่หลักจรรยาบรรณ ดังนั้น หัวใจสำคัญในการป้องกัน คือการอ้างอิงแหล่งที่มาของแนวความคิด หรือสิ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากการการคัดลอกผลงานหรือข้อความ ถือเป็นเรื่องร้ายแรงในการศึกษาทุกระดับ ซึ่งในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาส่วนในทั้งในและต่างประเทศ ตระหนักในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะ Plagiarism อาจสร้างผลกระทบต่อความเสียหายด้านชื่อเสียง และคุณภาพทางการศึกษาของทั้งสถาบัน และนักศึกษาได้เป็นอย่างมาก (Rainmaker, 2561)

ลักษณะของ Plagiarism

มหาวิทยาลัยมหิดล (2554) ได้สรุปเนื้อหาจากการประชุมสัมมนาเรื่อง “อย่างไรจึงจะไม่ถูกกล่าวหาว่า ลอกเลียนผลงานทางวิชาการ” ที่จัดขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วยการ

กำหนดลักษณะเบื้องต้นของการเกิด Plagiarism ในการทำผลงานด้าน
วิชาการ ความว่า

| 63

1) การนำความรู้และข้อมูลของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ถูกต้อง คือ
ต้องมีการอ้างอิงแหล่งที่มา เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่ผู้สร้างองค์ความรู้ อีกทั้งยังเป็นการป้องกันตนเองหากว่าบทความที่นำมาใช้นั้นไม่ถูกต้องและผู้นำ
องค์ความรู้นั้นไปใช้ควรเขียนบรรยายองค์ความรู้นั้นด้วยลีลาและโวหารของ
ตนเอง

2) การแปลจากภาษาต่างประเทศ กฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครอง
ผู้เขียนบทความดั้งเดิมไว้ ดังนั้นจึงไม่สามารถแปลประโยคต่อประโยค โดย
ไม่ขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อนได้ ถ้าในกรณีต้องการนำความรู้จาก
บทความต่างประเทศมาใช้ ต้องเรียบเรียงและนำเสนอองค์ความรู้นั้นด้วย
ลีลาและโวหารของตนเอง รวมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาขององค์ความรู้นั้นด้วย

3) การทำผลงานทางวิชาการ คือการทำผลงานให้เกิดสิ่งใหม่
ถึงแม้คนเรามีความคิดที่คล้ายกันแต่ภาษาที่ใช้ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันควร
ทำความเข้าใจและเรียบเรียงใหม่โดยใช้ภาษาของตนเอง แต่ถ้าไม่แน่ใจว่า
ความคิดหรือคำพูดที่ใช้ จะเป็นสิ่งที่เราคิดเองหรือไม่ ให้อ้างอิงไว้ก่อน

4) การนำภาษาอื่น คำแปล รูปภาพ แผนภูมิ ตาราง สุนทร
พจน์ สำนวน มาใช้ ต้องอ้างอิงแหล่งที่มาทุกครั้ง แม้ว่าเป็นของตนเอง

5) ผลงานที่เนื้อหาไม่เหมือนกัน แต่รูปภาพที่ปรากฏเหมือนกัน
ถือว่าลอกเลียน

6) ผลงานชื่อเรื่องและเนื้อหาเดียวกัน เพียงแต่เปลี่ยนตัวเลขในกลุ่มตัวอย่าง ถือว่าลอกเลียน

7) งานวิจัยเรื่องเดียวกัน แต่นำไปตีพิมพ์เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษในวารสารต่างกัน ต้องมีการแจ้งว่าจะมีการตีพิมพ์ในวารสารอีกฉบับ ทั้งนี้ถ้าตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษแล้วจะตีพิมพ์เป็นภาษาไทยอีกสามารถทำได้โดยขออนุญาตจากสำนักพิมพ์ก่อน พร้อมทั้งระบุให้ชัดเจนว่างานชิ้นนี้ได้เคยตีพิมพ์แล้วเป็นภาษาอะไร ในวารสารใด

8) การวิจัยที่ได้รับทุนจากหน่วยงานหนึ่ง ระหว่างทำวิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง และงานวิจัยนั้นยังไม่เสร็จสิ้น ไปขอทุนที่หน่วยงานใหม่ และมีกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นจากเดิม เมื่อได้ผลวิจัยแล้ว นำไปตีพิมพ์ในวารสาร แต่ไม่ได้อ้างอิงแหล่งที่มาของกลุ่มตัวอย่างแรกเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

9) บทลงโทษตามประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ไม่ได้ครอบคลุมถึงการคัดลอกผลงานของตนเอง รวมทั้งไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ไม่เผยแพร่ในวารสารมากกว่าหนึ่งฉบับ ในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่ (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา, 2550)

10) เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยง Plagiarism จึงควรอ้างอิงงานของผู้อื่นด้วยการ เครื่องหมายคำพูดตรงข้อความที่นำมาใช้ (Quoting), การนำข้อมูลมาใช้แค่ปรับรูปประโยคให้ต่างไปจากเดิมแต่ยังคงความหมายไว้ (Paraphrasing), การเขียนสรุปความจากต้นฉบับ (Summarizing)

11) การอ้างคำพูด หรือการคัดลอกข้อความ โดยใส่เครื่องหมาย
คำพูดกำกับไว้ (Quoting)

| 65 12) การถอดความ (ปรับเปลี่ยนประโยค แต่ยังคงไว้ซึ่งแนวคิดเดิม)
(Paraphrasing)

13) การเขียนสรุปความ การย่อความ (Summarizing)

การเขียนรายงานผลทางสถิติ

การเขียนรายงานที่ดี ผู้วิจัยสามารถอธิบายผลหรือสามารถตอบ
คำถาม ปัญหา หรือวัตถุประสงค์การวิจัยได้ชัดเจน เข้าใจง่าย ถูกต้องตาม
หลักทางสถิติและระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งผู้วิจัยต้องไม่ใส่ความเห็นส่วนตัวของ
ผู้วิจัยเข้าไปในผลหรือเนื้อหาของการวิจัย ยกเว้นข้อเสนอแนะ โดยส่วนของการ
เขียนรายงานผลทางสถิติ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เนื้อหา
สาระสำคัญจากผลที่ได้จากการศึกษาและผ่านการรวบรวมมาทั้งหมดผ่านการ
ประมวลผลทางสถิติและนำมาแปลผล และเขียนรายงานผลการวิจัยที่
จะปรากฏในเนื้อหาของการวิจัยในส่วนของบทที่ 4 ผลการวิจัย โดยรายงาน
ผลการวิจัยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) รายงานผลทางสถิติเกี่ยวกับสภาพทั่วไป หรือข้อมูลพื้นฐาน
ของกลุ่มตัวอย่าง เช่น จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง เพศ อายุ ระดับการศึกษา
สถานภาพ ภูมิลำเนา รายได้ เป็นต้น

2) รายงานผลทางสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบ
สมมติฐานเพื่อตอบคำถามการวิจัยหรือวัตถุประสงค์การวิจัย ผ่านการ

นำเสนอด้วยรูปแบบตาราง ภาพ หรือแผนภาพ ประกอบคำบรรยายที่
แตกต่างกันไปตามรูปแบบการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างการเขียนรายงานสถิติการวิจัยเชิงสำรวจ

| 66

o รายงานทางสถิติ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ข้อมูลทางประชากรศาสตร์	จำนวน (n=426)	ร้อยละ
เพศ		
– ชาย	172	38.83
– หญิง	271	61.17
อายุ		
– ต่ำกว่า 20 ปี	6	1.35
– 21-30 ปี	43	9.71
– 31-40 ปี	87	19.64
– 41-50 ปี	72	16.25
– 51-60 ปี	100	22.57
– 60 ปีขึ้นไป	135	30.47

ข้อมูลทางประชากรศาสตร์	จำนวน (n=426)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
– ต่ำกว่า 5,000 บาท	292	65.91
– 5,001-10,000 บาท	101	22.80
– มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป	50	11.29

จากตารางที่ ... ผลการวิเคราะห์ผลทางสถิติเกี่ยวกับข้อมูลด้าน
ประชากรศาสตร์ เมื่อจำแนกเป็นรายปัจจัย พบว่า

| 67 ○ เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 172
คน คิดเป็นร้อยละ 38.83 และเพศหญิง จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ
61.17

○ อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป
จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 30.47 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 51-60 ปี
จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 22.57 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 87 คน
คิดเป็นร้อยละ 19.64 ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ
16.25 ช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 9.71 และสุดท้ายมี
ช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.35 ตามลำดับ

○ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีต่ำกว่า
5,000 บาท จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 65.91 รองลงมา คือ 5,001-
10,000 บาท จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 และสุดท้ายรายได้
มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 11.29
ตามลำดับ

รายงานทางสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.)

ปัจจัยด้าน.....	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ข้อคำถามข้อที่ 1	4.35	.797	ต้องการอย่างยิ่ง	4
2. ข้อคำถามข้อที่ 2	4.41	.747	ต้องการอย่างยิ่ง	3
3. ข้อคำถามข้อที่ 3	4.43	.759	ต้องการอย่างยิ่ง	2
4. ข้อคำถามข้อที่ 4	4.50	.735	ต้องการอย่างยิ่ง	1
รวม	4.42	.643	ต้องการอย่างยิ่ง	-

จากตารางที่... การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัจจัยด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อันดับแรก คือ ข้อคำถามข้อที่ 4 อยู่ในระดับต้องการอย่างยิ่ง (\bar{X} = 4.50, S.D. = .643) รองลงมา คือ ข้อคำถามข้อที่ 3 อยู่ในระดับต้องการอย่างยิ่ง (\bar{X} = 4.43, S.D. = .759) ข้อคำถามข้อที่ 2 อยู่ในระดับต้องการอย่างยิ่ง (\bar{X} = 4.41, S.D. = .747) และสุดท้าย คือ ข้อคำถามข้อที่ 1 อยู่ในระดับต้องการอย่างยิ่ง (\bar{X} = 4.35, S.D. = .797) ตามลำดับ

ตัวอย่างการเขียนรายงานสถิติการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ

รายงานทางสถิติ Independent-Sample t-test

ตัวแปรตาม (ปัจจัยทดสอบสมมติฐาน)	Equality of Variances		ชาย (n=203)		หญิง (n=205)		df	t-value	P
	F	Sig.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ปัจจัยด้าน.....	4.03	0.45	3.32	0.90	3.25	0.84	396	0.82*	0.41

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ผลทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้าน..... ที่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการทดสอบ

สถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยด้าน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีปัจจัยด้าน..... มากกว่า เพศหญิง

รายงานทางสถิติ One-way ANOVA

ตัวแปรตาม (ปัจจัยทดสอบสมมติฐาน)	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df	MS.	F-Ratio	P
ปัจจัยด้าน.....	ระหว่างกลุ่ม	30.93	2	15.47	22.649**	.000
	ภายในกลุ่ม	269.71	395	683		
	รวม	300.64	397			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิเคราะห์ผลทางสถิติ เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบแบบ LSD พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพในธุรกิจที่ต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยด้าน..... แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 22.649, P = .000)

ปัจจัย	ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า	ปริญญตรี	สูงกว่าปริญญตรี
		\bar{X}	ปริญญตรี	สูงกว่าปริญญตรี
ปัจจัยด้าน.....	ต่ำกว่าปริญญตรี	2.92	-	-0.5054*
	ปริญญตรี	3.42	-	-0.3509*
	สูงกว่าปริญญตรี	3.78	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ ดังรายละเอียดดังตารางที่... พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีปัจจัยด้าน..... น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาปริญญาตรีมีปัจจัยด้าน..... น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวอย่างการเขียนรายงานสถิติการวิจัยเชิงความสัมพันธ์

รายงานทางสถิติ Pearson's Correlation

ปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรอิสระ)	ปัจจัยด้าน (ตัวแปรตาม)				อันดับ
	Pearson Correlation (r)	p.	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทางความสัมพันธ์	
1) ปัจจัยด้านที่ 1	.435**	.000	ระดับต่ำ	เดียวกัน	5
2) ปัจจัยด้านที่ 2	.478**	.000	ระดับต่ำ	เดียวกัน	2
3) ปัจจัยด้านที่ 3	.350**	.000	ระดับต่ำ	เดียวกัน	7
4) ปัจจัยด้านที่ 4	.381**	.000	ระดับต่ำ	เดียวกัน	6
5) ปัจจัยด้านที่ 5	.441**	.000	ระดับต่ำ	เดียวกัน	4
6) ปัจจัยด้านที่ 6	.503**	.000	ระดับปานกลาง	เดียวกัน	1
7) ปัจจัยด้านที่ 7	.445**	.000	ระดับต่ำ	เดียวกัน	3

จากตารางที่... ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรอิสระ) และปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรตาม) จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficients) และการให้น้ำหนักของความสัมพันธ์ตามเกณฑ์ Hinkle D.E., (1998) พบว่า ความสัมพันธ์ที่มีต่อปัจจัยด้าน..... เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อันดับแรก

คือ ปัจจัยด้านที่ 6 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางในทิศทางเดียวกัน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านที่ 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำในทิศทางเดียวกัน ปัจจัยด้านที่ 7 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำในทิศทางเดียวกัน ปัจจัยด้านที่ 5 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำในทิศทางเดียวกัน ปัจจัยด้านที่ 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำในทิศทางเดียวกัน ปัจจัยด้านที่ 4 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำในทิศทางเดียวกัน และสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านที่ 3 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตัวอย่างการเขียนรายงานสถิติการวิจัยเชิงพยากรณ์หรือทำนาย

รายงานทางสถิติ Multiple Regression

สมมติฐานการวิจัย

H0: ปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรอิสระ) (X1) ไม่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรตาม) (Y1)

H1: ปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรอิสระ) (X1) ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรตาม) (Y1)

ปัจจัยด้าน (ตัวแปรตาม) (Y ₁)	B	S.E.	β	t	Sig.
Constant	1.438	.186		7.732	.000
ปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรอิสระ) (X ₁)	.618	.044	.566**	14.105	.000
	F = 198.959		Sig. = .000		
	R = .566		Adjusted R ² = .318		
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01	R ² = .320		S.E. = .47558		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่... เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ (Standardized: β) พบว่า ปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรอิสระ) (X₁)ส่งผลต่อ ปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรตาม) (Y₁) ($\beta = .566^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่แสดงถึงอิทธิพล เท่ากับ ร้อยละ 32.00 (R² = .320) และมีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม เท่ากับ .47558 แสดงว่ามีตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อปัจจัยด้าน..... (ตัวแปรอิสระ) (X₁)เท่ากับร้อยละ 56.45 (กรณีมีมากกว่า 1 ปัจจัยสามารถใส่ในตารางเดียวกันได้ทั้งหมด)

แผนภาพการนำเสนอผลการวิเคราะห์ทางสถิติในรูปแบบของแผนภาพตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมใน บทที่ 2 โดยใช้ค่าทางสถิติที่ปรากฏในแผนภาพ ประกอบด้วย ค่า R² = .320 คือค่าสัมประสิทธิ์แสดงการตัดสินใจ (Coefficient of Determination) หรือค่าสัมประสิทธิ์แสดง การตัดสินใจเชิงซ้อน (Coefficient of Multiple Determination) และ ค่า $\beta = .566^{**}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient)

